

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . K 2.—
za šestmesečno . . . K 12.—
za ostalo inozemstvo . . . K 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . K 2.—
v prvi prejemni meseci . . . 100

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7.—
za šestmesečno . . . K 3.—
za ostalo inozemstvo . . . K 12.—

SLOVENE

C

Inserati:

Enostopna petstvarica (72 mm široka in 3 mm visoka ali po prostoru)

za enkrat . . . po 3) v
za dva in večkrat . . . 25,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostopna petstvarica po 80 vin.

Izhaja vsak dan, izvenmi nedelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vsaki red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 9/III. Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 9. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.787, ogrske 26.511, bozn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Med Poljaki.

Naloga duhovščine v bodoči Poljski.

Pod tem naslovom so »Wiadomości polskie« objavile članek, ki poudarja, da se v samostojni Poljski odpira duhovščini obširno polje za kulturno delo. Pod rusko vladjo je bilo delovanje poljske duhovščine skrajno ovrženo in omejeno. V svobodni Poljski pa bodo narodne poljske tradicije gotovo dale katoliški veri in duhovščini primeren vpliv. Katoliška vera bo važna opora pri razvoju poljskih narodnih sil. Duhovščina bo lahko uspešno sodelovala pri kulturnem delu, pri ljudskem in srednjem šolstvu. Na varšavski in vilenski univerzi se bo morala osnovati bogoslovska fakulteta. Zupni je se bodo morale preurediti. Duhovščina bo sodelovala pri raznih društvih. Cerkvi in duhovščini se sploh odpira široko polje za delovanje v blagor poljskega naroda.

Nadškofijski odbor za Poljsko.

V začetku tega meseca se bo med Poljaki začel »teden žrtve« za podporo poljskih po vojski prizadetih krajev in pokrajin; ta »teden« bo trajal do 10. februarja. Nadškofijski odbor v Krakovu, ki je organiziral in ki vodi to podporno akcijo, je pri tej priliki podal poročilo o svojem delovanju. Samo glavna pisarna je zbrala in razdelila skupno 5.498.000 kron; vrhu tega so razni krajevni odbori zbrali in razdelili znatne vsote.

Poljska zunanja politika.

»Kurjer Warszawski« piše: Vsaka neodvisna država mora imeti svojo neodvisno zunanjo politiko, ki jo vodijo člani zunanje ministrstva in zastopniki (poslaniki, konzuli) v inozemstvu. Ali bo imela neodvisna Poljska sposobnih mož za vodstvo zunanje politike? Gotovo je, da za to po vsej v splošnosti niso sposobni poljski diplomati ki so v avstrijski in ruski državni službi, ker so ti prešinjani od duha in atmosfere države, kateri služijo. Brez dvoma se bo našlo in vzgojilo med Poljaki sposobnih mož, ki bodo mogli uspešno delati v uradu zunanje ministrstva. Diplomatski zastopniki za inozemstvo se bodo vsaj v začetku našli med poljskim plemstvom, med katerimi je dosti sposobnih mož za diplomatske službe; saj je poljsko plemstvo po svojih tradicijah, po svoji izobrazbi, po znanju jezikov in po premoženju gotovo enakovredno svojim stanovskim tovarišem v drugih državah, ki dajejo diplomate dotičnim državam. Pri izbiri konzulov bo sprva veliko težav, a tudi te težave se bodo premagale. Organizacija poljskega zunanje ministrstva torej ni nemogoča. Tre-

ba je takoj pričeti s pripravi, ustanoviti arhiv, biblioteko, organizirati diplomatično in orientalsko akademijo i. dr.

Šolstvo v kraljestvu Poljskem.

V kraljestvu Poljskem, kolikor ga je pod avstrijsko vojno upravo, je bilo ob koncu lanskega leta 2350 šol s 3158 razredi in z 3113 učnimi močmi. V tekočem šolskem letu se bo število šol zvišalo še nad 3000; sorazmerno se zviša število učnih moči. Piotrkovski okraj ima sam 237 šol. V mestu Piotrkowu je 11 ljudskih in 5 srednjih šol. Vse šole so poljske.

Kulturno in politično življenje v Varšavi.

Nevtralni Francoz (švicar) E. Privat opisuje v »Tribune de Geneve« svoje vtiske iz Varšave:

V Varšavi je 800 šol, vse pod mestno upravo; leta 1914 je bilo v mestu samo 300 šol. Učni jezik je poljski; v šolskih sobah je slika Kosciuszka, poljski grb in poljski etnografski zemljevid, kar je bilo nekdanje prepovedano. Vseučilišče postaja že pretesno za 2000 slušateljev. Vseučiliški rektor Brudzinski je znamenit učenjak, znan po svojih medicinskih delih in visoko spoštovan zaradi vročega domoljubja in dostojanstvenega previdnega nastopanja. Krievno je Poljakom očitati, da so sprejeli vseučilišče od Nemčije. Poljakom je vseučilišče tako dragocen zaklad, da ga radi sprejmejo od vsakega, da bi ga rajši sprejeli iz bratskih rok.

Rektor Brudzinski pojasnjuje poljsko stališče tako-le: Mi smo Poljaki in smo sklenili za vsako ceno obnoviti naše narodno življenje. Nemci so spoznali, kako koristno lahko izvajajo iz ruskih napak, mi pa razumemo korist, ki za nas sledijo iz tekmovanja dveh velesil.

Rektor Brudzinski je tudi predsednik mestnega sveta, ki zbora je jako zanimivo. Galerije so številno obiskane. Debat se vrši jako svobodno; Poljaki so »med seboj«. Na levo od predsedniške tribune sedi knez Lubomirski (župan), na desno pa zastopnik gubernatorstva, častnik Poljak. Nekateri svetniki ostro kritizirajo posamezne vladne odredbe. V zasebnem pogovoru so mestni svetniki izjavljali, da bo imela enotna proti sebi ves poljski narod, ako ne bo hotela priznati samostojne Poljske. Knez Radziwill, organizator in načelnik meščanske straže, je izjavil, da hočejo Poljaki za vsako ceno izkoristiti podeljeno jim samostojnost, da si ni povsem zadovoljiva. Čim več samostojnih institucij si ustanovijo, tem več sil bodo imeli, da si jih ohranijo. Naša dolžnost je, da organiziramo vse narodove sile.

Poljski denar.

Civilni oddelček nemškega generalnega gubernatorstva v Varšavi je dne

20. januarja razglasil, da bo poljska deželna hranilnica v Varšavi po približno šestih tednih izdala poljske bankovce, poljske marke, ki bodo po svojem kurzu popolnoma enake nemškim markam; za poljske bankovce bo garantirala nemška vlada. S tem se bo tudi končno javno uredilo razmerje med nemško marko in med ruskim rubljem, ki je v nekdanji ruski Poljski tudi pod nemško upravo še v veljavi. Zadnje tedne se je vrednost rublja umetno dvigala, da je veljal 1 rubelj že 2 marki 30 fenigov in še več, medtem ko je v nevtralnem inozemstvu razmerje med rubljem in marko 1:180. Odslej bo veljal samo uradno določeni kurz, po katerem je rubelj vreden 2 marki 16 fenig; to bo veljalo tudi za nove poljske marke.

Poljsko stavbarstvo.

Društvo tehnikov v Varšavi je priredilo vrsto predavanj o zgradbi porušeni poljskih vasi in mest. Poljski tehniki proučujejo značilne poteze poljskega ljudskega stavbarstva in njegovega vpliva na umetno stavbarstvo; prizadevajo si, da bi poljske stavbe v svojem slogu razodevale res narodni poljski značaj.

Poljski poljedelci za meščane.

Poljsko poljedelško društvo je na svojem občnem zboru dne 22. jan. v Varšavi sklenilo, da se bo pobiralo po 25 kopejk (nad 1 K) od vsakega orala za uboge meščanske prebivalce.

Volitve v Lodzi.

20. januarja so bile končane volitve v lodzski mestni svet; rezultat je za Poljake jako neugoden. Izmed 60 svetovalcev je samo 23 Poljakov, a še ti so razcepljeni v več strank. Judovski »žargonski« nacionalisti so zmagali s 25 mandati; ti židje zahtevajo, da se v židovskih šolah vpelje polnomoški židovski »žargon«. Nemci so dobili 8 mandatov. Poraz Poljakov so povzročili zlasti meščanski poljski krogi, od katerih se je komaj tretjina udeležila volitve. V narodnih vprašanjih bodo Poljaki preglašovani tudi če bodo složno nastopali.

Rusija in poljsko vprašanje.

Petrograd, 5. februarja. (Kor. ur.) Petrograjska brzojavna agentura javlja, da je car sklical posebno komisijo za posvetovanje o poljskem vprašanju. V komisiji so ministrski predsednik, vojni, notranji, zunanji in finančni minister, načelnik generalnega štaba, predsednika dume in državne sveta in še nekaj oseb, med njimi Goremikyn in Sazonov.

C. kr. narodopisni muzej na Dunaju.

Pred 25 leti se je ustanovil na Dunaju muzej za avstrijsko narodopisje. Nepriestranska znanstvena in domoljubna verna je zbrala tu vse predmete, ki so značilni za stanovanje, delovanje, rokodelstvo, misljenje in snovanje najrazličnejših narodnih plemen v Avstriji. Tu je našla državopolitična avstrijska misel najlepši izraz. Najvišji činitelji v državi so zato tej ustanovi vedno posvečali svojo naklonjenost in pomoč. Pokojni cesar Franc Jožef je smatral narodopisni muzej kot životvorno nadaljevanje dela, ki je izšlo na pobudo pok. prestolonaslednika Rudolfa: »Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild«; naklonil je muzeju znatne zneske, podelil naslov cesarskega kraljevega muzeja in ga večkrat obiskal. Pok. nadvojvoda Franc Ferdinand je bil posebno vnet pospeševatelj in mnogoletni pokrovitelj muzeja. Sedaj je pa prevzel pokroviteljstvo nad muzejem sam cesar Karel. Tako je našlo četrstoletno delo ustanovitelja in voditelja muzeja, vladnega svetnika dr. Mihaela Haberlandta, najlepše priznanje. Izmed odličnih pospeševateljev tega podjetja naj omenimo še dr. Pavla barona pl. Gautscha, Aleksandra barona pl. Helferta, Ivana grofa L. Harracha, Vincenca grofa Latouria, Rudolfa grofa Trauna itd. Sedaj se je pa pod vodstvom grofice Nandine Berchtold ustanovil odbor, ki ima namen zbirati primeren zaklad, s katerim bi se moglo izvršiti potrebne notranje prezidave in uredbe v Schönbornovi palači, v kateri je muzej nastanjen ter celo velevažno ustanovo dvigniti na vrhunec. Javne korporacije in velikodušni zasebniki so že naklonili fondu velike zneske. Imena darovalcev se ovekovečijo na kameniti plošči, ki se vzida na vidnem mestu v muzejski palači. Kdor plača 1000 K, postane ustanovitelj, 500 K utemeljitelj, 100 K pospeševatelj; vsak pa more sodelovati s tem, da pristopi kot član k društvu za avstrijsko narodopisje (Verein für österreichische Volkskunde, Wien, L. Wipplingerstrasse 34).

Skrivnostne eksplozije na Angleškem. — Velike bojne ladje zletele v zrak.

Monakovo, 6. febr. Glavni urednik lista »Globe« piše: Na vodi in na suhih so se zgodile strašne nesreče, ki jih tiskovni urad prikriva. Velike vojne ladje v domačih pristaniških so zletele v zrak; pri izlazu Temze in na severnem škotskem. Tajne razstrelbe so uničile lepe ladje in hkrati moč. V delavnicah streliva se pojavljajo vsak dan nesreče.

LISTEK.

Svetobor.

Povest iz konca 11. veka. — Spisal P. Bohinjec. (Dalle.)

Ljutica je bila hči ribiča Stojdraga, še pogana. Poznala je dobro Svetoborov glas, vedela je za njegov knežji rod in pri srcu ji je bil mladi benediktinec kakor nihče drugi. Dostikrat sta že brbljala na sredi jezera ali pod košato lipo, toda Svetoborov trud je bil vselej bob ob steno, kolikorkrat ji je razkladal vrline krščanske vere z vznešeno besedo. Kristijan je bil in še menih po vrhu — to je bilo dovolj, da je očetova beseda vselej nadvladala srce ribičeve hčere.

»Pa se vendar že pokristi, Ljutica! Zdi se mi, da boš krščena vsa druga. Nebeški sijaj bo potegnil čez tvoja lica, tvoja duša se bo svetila kakor alemkamen in tvoje srce se ti bo tajalo nebeške ljubezni. In ko jaz zopet pridem domov na knežji dvor, tedaj pridem pote in te popeljem čez hribe in doline in boš dobila ženina, ki ti bo par.«

Tako je govoril Svetobor navdušeno orjaški deklici, ki mu je odgovarjala, sloveč na veslu in zroč v ribice, ki so priplavale k obrežju:

»Ti ne veš, častni benediktinec, kaj naju loči, ko tako govoriš... Tvoja duša je lepa, tvoje srce čisto, učena tvoja glava — ali izgubil si svoje domovino, izgubil očeta, mater in veš, kaj je ljubezen? Podoben si tistemu mutcu v vašem samostanu, bratu Audiosu, ki ne ve, kaj je sladko.«

»Povodni mož te bo potegnil za lase, trmoglavka Ljutica!«

»Povodni mož je moj prijatelj, sveti mož! Moja trma pa je sladka medvedova hruščica, ki se med v mojih nedrih. Zakaj si me poklical, prijatelj?«

»Ko bo solnce stalo najvišje na nebu, tedaj pridi pome, da me popelješ čez jezero. Pridejo vitezi iz Mosburga in mi priženejo konja, da ga zajaham in pojezdim h Gospoj sveti. Sam cesar bo prišel, da ustoliči slovesno novega deželnega kneza.«

»In ta novi deželni knez boš ti, Prečastni?«

»Ne jaz, ampak Epenštajne Ljutold, naslednik slavnega Adalberona.«

»Zakaj ne več Ceringar Berthold?«

»Zameril se je cesarju, ker mu ni bil zvest, in ga je odstavil.«

»Ali si se tudi ti cesarju zameril, da ne poskusi tebe za deželnega kneza? Saj si tudi ti knez.«

»Res sem knez, Ljutica! Moj oče je bil Spitigne, češki knez, ali mene so izdodovali in me potisnili v samostan.«

»Ubogi kneze! vzdihne deklica in toplo solza ji kane v jezero.

»Pridi tudi ti jutri na gosposveško Blato! Vse bo vrelo tja, peš in jež, vsi podložniki se bodo poklonili novemu deželnemu knezu in vsi stanovi bodo zastopani, ko bo pokneženi kmet Stolar izročal Korotan novemu knezu.«

»Ako greš ti tja, Prečastni, pojdem tudi jaz. Očeta bom prosila, da greva. V cerkvi te ne bom videla, gledala pa te bom na planem, kako boš vrtel svojega konja in se lesketal ves v zlatu in svili. Svarog ti pomozil!«

»Mari ti Bog!« odvrne Svetobor odveslajoči deklini, ki je pela sredi jezera:

»Povodni mož z njo ven zleti, Venkaj zleti na sred vode. V glažovnato hišo prideta, In se lepo tam menita...«

Lasje so vihrali v zraku, deklici srebrni glas je odmeval ob bregove, valovi so šumeli, ko mladi menih začuje stopinje za svojim hrbtom.

Svetobore, mi amatore, versaris Ljutice, non prima vice, cave a pice et cantu picae, initio orphicae, in fine stoicae.«

Svetobor, moj ljubček, ti občuješ z Ljutico ne prvič, varuj se smole, varuj se petja srake, ki je v začetku orfejske (Orfe — bog petja), nazadnje stoične (Stoiki so bili modrijači brezvrtili).

Lahna rdečica je preletela Svetoborov obraz, ko zagleda pred seboj resni obraz osojskega opata Kocelina. Ali hitro se osamosvesti, ko začuje poudarn iglas svojega predstojnika. Kadar je benediktinski opat govoril v vezani besedi — kar je bilo njegovo posebno veselje — takrat je bil njegov ukor umilen in je razodeval bolj bojazen kakor grozno.

Venerabilis abbas, cor mundum atque in habile inhabitat mihi, quando nobis debet curari pro paganis,« odvrne mirno mladi klerik in se zagleda v oči svojega predstojnika in zdaj tudi sorodnika.

Cura animarum justificat tuum gradum, mi amatore Svetobore! Kdaj torej odrinemo do vojvodskega stola?«

Vse je dogovorjeno, prečastiti oče! Opoldne čakajo Koceljevi knji onstran jezera.«

Prav tako, Svetobore! Veseli me, da zopet enkrat dobimo kneza, ki bo poznal in branil svoje podložnike. Kar je Adalberon zapustil Korotan, smo imeli kneze samo po imenu. In bojim se, da bi tudi za naprej ne bilo tako. Ako je knez s cesarjem, je papež zoper njega, ako je s papežem, je cesar zoper njega.«

Castiljivi opat, čisto in vzvišeno mi je srce, kadar moramo skrbeti za pagane.«

Skrb za duše opravičuje tvoj korak, moj dragi Svetobor!

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Ljubljana, 6. febr. 1916.

Sejo odpravi župan dr. Tavčar ob šesti uri 10 minut zvečer. Za overovalca zapisnika imenuje občan svetnika dr. Novaka in Bahovca.

Deputacija občinskega sveta pri cesarju in pri cesarici.

Dne 31. m. m. sta sprejela Njuni Velikanstvi cesar in cesarica poklonilno deputacijo kranjske dežele. Občino so zastopali župan in občinska svetnika Knez in Kregar. V prihodnji seji bom stavil primerne predloge, da mesto proslavi nastop novega vladarja (Priljubljenost), ko bom zvedel, kaj da bo storila dežela.

Novoletna čestitka poveljnika domačega pešpolka.

Na znanje se vzame poročilo župana, da je čestital poveljnik ob novem letu v imenu domačega pešpolka Domobranskemu pešpolku št. 27, ki je poslal zbirko nad 1000 K, se da 1000 K njegov sirotinski zaklad.

Dr. Tavčar prečita

poročilo mestnega fizikata o zdravstvenem stanju civilnega prebivalstva v Ljubljani leta 1916.

V minulem letu 1916 je umrlo v Ljubljani 1262 civilnih oseb (leta 1914. — 1155, leta 1915. — 1122); umrljivost je znašala torej 25-2 pro mille (proti 26-6 — 1. 1914. in 22-6 — 1. 1915).

Od umrlih je bilo Ljubljancov-domačinov 806, umrljivost teh je znašala torej 16-1 pro mille (v zadnjem petletju povprečno 14-9 pro mille).

Število rojstev se je znižalo na 953 živorojencev, torej 19 na tisoč prebivalcev, medtem ko je bilo v zadnjem petletju povprečno vsako leto rojenih 1028 ali 23 otrok na tisoč prebivalcev.

Pri znižanem številu novorojencev se je proti lanskemu letu število otrok umrlih od 15. leta starosti povečalo za 41; v starosti od 30 do 50 let umrlo jih je 35, v starosti od 50 do 70 let 31, v starosti nad 70 let 48 oseb več kot prejšnje leto; le v starosti od 15. do 30. leta je umrlo 16 oseb manj kot lani. Saj je pa tudi veliko število moškega prebivalstva te dobe vpoklicanega v vojaške.

Vzroki te večje umrljivosti so pač vsled vojne splošno poslabšane življenske razmere, ne pa akutne nalezljive bolezni, ki se tudi v minulem letu niso med civilnim prebivalstvom razširile.

Za jetiko (tuberculosis) je umrlo 260 oseb, od teh je bilo 126 domačinov-Ljubljancov in 134 iz drugih občin.

Za grizo (dysentaria) obolelo je 34 domačinov, od katerih je 9 umrlo, od 15 vnašnjih slučajev so 4 umrli.

Trebušni legar (typhus abdominalis) naznanjen je bil v 21 slučajih, umrl je le 1 bolnik; razven teh je prišlo 31 na legarju bolnih iz dežele v tukajšnji bolnišnico, od teh so 3 umrli.

Davica (diphtheria) je bila edina tudi v minulem letu precej pogosta akutna nalezljiva bolezen, ki pa je tudi zadnje mesece pojemale; tekoma leta so bili naznanjeni 103 slučajji in je 17 otrok umrlo za davico. Iz drugih občin prepeljali so 55 otrok v bolnišnico, od teh je umrlo za davico 9 otrok.

Škrlatinka (scarlatina) je nastopila med domačimi otroci v 32 slučajih, dva otroka sta umrla; iz zunanjih občin jih je došlo 11 otrok v mesto, od teh je 1 umrl.

Otrpnenje tilnika (meningitis cerebro-spinalis epidemica) zglazeno je bilo le v 1, smrtnem, slučaju.

Precej razširjene so bile norice (varicella) in ošpice (morbilli), vsled slednjih

»Ljutold je odločno s cesarjem.«

»In si bo nakopal papeževo jezo.«

»Ali pa ne, prečastni gospod opati! Adalberona so dolžni veleizjave in je vsled tega izgubil vojvodino Korotansko in mejno grofijo. Trdijo so, da se je Adalberon zvezal s Hrvati in Slovenci proti cesarju.«

Opat stresne z glavo in pravi:

»Trdijo so, a ta trditve je bila samo sumničenje. Adalberon je bil vedno zvest cesarjev ščitonošec, njegova žena Beatrika je bila celo sestra cesarice Gizele, toda oglejski patriarh mu ni privoščil nikakih dohodkov od svojih posestev v Korotanu in cesar je slabo plačeval svojega vazala. Zato ni čuda, da se je nagibal na papeževo stran in Hrvatje kakor Slovenci so bili vedno udani rimski stolici.«

Mladi menih prikima opatu:

»Res je to, ali Ljutold je že prevečkrat pokazal svojo udanost cesarju, da bi ta utegnil dvomiti o njegovi zvestobi. Saj je šel celo v Kanoso naproti cesarju Henrikju in oglejski patriarh Sighart, državni kancler, je zvest cesarju do smrti. Zato ga je papež izobčil iz svete cerkve.«

»Sighart bo gotovo jutri prisoten na gosposkem polju. Midva pravzaprav ne bi smela prisostvovati, ker je Sighart izobčen.«

»Saj ne bo on bral svete maše, ampak krški škof Guntar.«

(Dalje.)

so umrli 4 otroci; dušljivi kašelj (pertusis) zglasil se je le v posameznih slučajih, umrl ni noben otrok.

Najnevarnejše nalezljive bolezni, ki jih je pretila vojska zanesti med občinstvo, izostale so tudi lani.

Koze (variola vera) pojavile so se med civilnim domačim prebivalstvom le v 1 slučaju (22. januarja 1916), ki je ozdravel. Iz drugih občin pripeljali so 6 oseb v tukajšnji c. in kr. epidemijsko bolnišnico, od teh sta 2 osebi umrli; vojakov je obolelo na kozah 21 in jih 5 umrlo. — Proti kozam cepili smo tekom leta 1916. približno 6000 civilnih oseb v mestu.

Pegasti legar (typhus exanthematicus) se ni pojavil; le 1 s severnega bojišča bolan vojak je za to boleznijo umrl.

Kolera (cholera asiatica) se ni pojavila celo leto niti med civilnim prebivalstvom niti med vojaštvom niti med vojnimi ujetniki. Mestna bolnišnica za silo, ki je bila določena za sprejem takih bolnikov, sprejela je pač v prvi polovici leta 29 kolere sumljivih bolnikov, ki so bili pa vsi bolni na drugih boleznih. Od 10. jun. 1916 nadalje je ta bolnišnica prazna.

Se vzame na znanje.

Mestni ubožni aprovizaciji

je dovolil občinski svet vsoto 100.000 K. Župan, ki je to predlagal, je povedal, da je porabil dovoljenih 50.000 K v ta namen; 50.000 K so pa darovala dobra srca.

V upravni odbor Mestne hranilnice se je izvolil mesto umrlega člana Ivana Mejača Karel Seunig. (Poročal dr. Novak).

Karel Webrova ustanova za invalide v znesku 10.000 K se sprejme v upravo ljubljanske mestne občine. Razpisavale se bodo štiri ustanove: dve bo podeljevala mestna občina, dve pa Kranjska hranilnica.

Odstop plinarne mestni občini.

Sklenilo se je, da prevzame občina plinarino. Občina prevzame vse obveznosti plinarne, ki znašajo okroglo 79.000 K. Jamci za uslužbence, pravzame vse davke itd. Delničarjem izplača 200.000 kron. Družba plinarne odstopi občini v korist koncesijo. Vse stroške prepisa nosi mestna občina.

Prispevek za vojaško nastanitev.

Za vojaške nastanitve je doplačala občina 186.717 K 73 v. Poročevalec predlaga, naj se določi hišnim posestnikom pristojbina 10 K za enega vojaka. Župan: Pri meni so bili hišni posestniki, ki so tožili proti pristojbinam. Zakon določa, da mora dežela na pomoč priskočiti občini. Obrnil se bom do deželnega odbora, katerega finance so v najlepšem redu. Na županov nasvet se sklene, da bodo hišni posestniki plačali 7 K pristojbine za vsakega vojaka.

Draginjske doklade mestnim uradnikom in mestnim uslužbencem.

Poročevalec finančnega odseka poroča o prošnji mestnih uradnikov in mestnih uslužbencev za ureditev draginjske doklade. Predlaga, naj mesto prevzame s 1. januarjem 1917 pristojbine mestnega uradništva in mestnih uslužbencev. Draginjske doklade se prikože draginjskim dokladam državnih uslužbencev od 1. januarja 1917 dalje. Nižjemu uradništvu se ohranijo dosedanje draginjske doklade, da ne bodo oškodovani. Izdatek bo znašal 28.953 K 79 vin.

Občinski svetnik Lilleg (S. L. S.): V finančnem odseku je to zadevo odpravil poročevalec z nekaterimi besedami. Rekel je, da so draginjske doklade popolnoma enake onim države. Iz predloga sem izvedel, da bodo doklade nižjim uslužbencem in učiteljskemu osebju na liceju višje kot so državne. To je hvalevredno. Ne razumljivo mi je pa, zakaj da se dela razlika in se draginjske doklade upoštevajo šele s 1. januarjem 1917 in se ne izplačajo tudi za december 1916. Marsikateri mestni uradnik, ki je slišal, da bodo dobili na magistratu državnim uradnikom enako visoke doklade, je že disponiral. Predlaga, naj se tudi december 1916 pritegne v draginjske doklade.

Poročevalec in župan se protivita Lillegovemu predlogu. Občinski svet je sprejel z večino Lillegov predlog.

Župan nevoljen: Bom po poslovníku za enkrat sistiral ta sklep. Bomo še enkrat glasovali. — Lilleg: Ali se izplača za teh par kron. — Dimnik pritruje županu. — Župan izjavi, da sistira sklep, češ, da bi bilo treba prej povedati pokritje.

Medtem ko je občinski svet sledil poročilu o ponudbi dr. Hugona Peternele za odkup nekega mestnega stavbišča in je ponudbo odklonil, je listal dr. Tavčar v poslovníku in po tem poročilu naznanil, da sistira sprejeti Lillegov predlog v smislu § 67. občinskega reda, »ker se stavijo predlogi, ne da bi se skrbelo za pokritje«. 400.000 K imam deficita. Bomo o tej stvari še enkrat sklepali.

Prošnja gasilnega in reševalnega društva za zvišanje letne subvencije se odkloni. Društvo se nasvetuje, naj se obrne za pod-

poro na deželni odbor. — Kavčič želi, naj prošnjo na deželni odbor župan podpira, kar ta obljubi.

Nagrada za meteorološki poročila se dovoli profesorju v pok. M. Vodušku v višini 300 K.

Stavbne zadeve.

Na predlog poročevalca finančnega odseka dr. Novaka se odobri dopis mestnega magistrata glede na končni obračun novega cestnega kanala na Celovski cesti.

Dr. Novak poroča o prošnji dr. Adolfa Kaiserja za izpremembo načrta regulacijskega stavbišča med Rimsko in Nadvojvoda Evgena cesto. Prošnji se ugodí.

»Rotovž se podiral«

pravi med splošno veselostjo poročevalec stavbnega odseka dr. Novak. Okoli leta 1700, se je zgradila sedanja mestna hiša. Seveda je hiša zato polna hib. (Potres je pa le dobro prestala! Op. por.) Posebno stebri so razrukani in potrebni popravke. Tudi sosedni hiši glavnega poslopja sta potrebni popravke. Stena med županovo sobo in sobo mag. svetnika dr. Bleiweisa se seseda, ker je postavljena na prešibko travertino. Odstrani naj se starinska šara iz podstrešja. Poprave so proračunane na 39.563 K. Sklepa: Poročilo se vzame na znanje. Stavbnemu uradu se ukaže, naj prične s popravili.

Odobre se računi o dotaciji mestnega dekljskega liceja.

Zapiranje trgovin.

Vladi se sklene priporočati, naj se trgovine, ki so trgovine v pravem pomenu besede, zapirajo ob 7. uri zvečer; ostale obrtne trgovine pa pozneje.

Podžupan dr. Triller obolel.

Ker je podžupan dr. Triller obolel, odpadejo poročila o mestnih voznjah.

Pomoč po potresu oškodovanim.

Na nasvet občinskega svetnika Štefeta se prepusti svobodni volji župana, da na-kaže primeren znesek po potresu prizadetim v Brežicah in v sosednjih krajih na Kranjskem.

Župan zaključi nato javno sejo.

Tajna seja.

Realčnega slugo Frana Peterca se odpusti iz službe. — Na podlagi službene pragmatike se pomakne mestnega arhivarja Otona Zupanciča iz X. v IX. činovni razred. — Za stalni magistratni oficijantki se imenuje od 1. februarja 1917 Pavlo Vidmar in od 1. julija 1917 Franjo Bajt. — Otrokom pokojnega uradnika užitijskega zakupa Valentiniča se dovoli vsakemu po 300 K za tri leta. — Alojziju Zupanciču se dovoli prenos gostilniške koncesije Val. Sitarja na Žabjek št. 7. — Francu Fabjanu se dovoli razširjenje gostilniške koncesije. — Odkloni se prošnja Antona Peska za tiskarniško koncesijo, ker ni lokalne potrebe.

Iz središča potresa.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

29. prosinca je bilo. Po sv. maši za-jutrek, kakor po navadi. Nato brevir, kakor po navadi. Potem sem imel sestaviti neko prošnjo za vojaka, kakor je med vojno v navadi; a manjkalo je nekaj podatkov, zato sem jo za enkrat odložil. Kaj pa sedaj? V ponedeljek se prav prilže malo razvedrila po nedeljskem delu in slavnostna številka »Dom in Sveta« je že sama po sebi vabila k sebi: Torej k peči z »Dom in Svetom« v roki.

Bral sem, pa ne vem kaj, ko je prišlo. Kaj je prišlo? Nekaj, kar je zgrabilo zemljo podobno, kakor ko bi velikan prijel malega paglavca in ga z vso svojo močjo stresal. Ni mi prišlo na misel, da bi bežal ven; nisem se spominjal na to, da je smrtna nevarnost in da bi obudil kes.

Šele ko se je pomirilo, sem stopil ven; a kmalu sem šel gledat v nadstropje: zdaj sem šele vedel, da je bil res velik potres. Nato sem šel v cerkev: zvonik ves razpokan, pevski kor komaj še sloni na stranskih stenah; zdi se, da bo od količkej večjem sunku padel na tla. Obok ima velike razpoke, ravno tako obe kapeli, apsida (zid za vel. oltarjem) je preklana; streha je deloma na tleh v snegu; tabernakelj je zasuknjen proti vzhodu; kipi in podobe in drugo vse po tleh. Velik, težak kip je vrglo z vel. oltarja pred obhajilno mizo. Saj ni čudno: Mož z Dobenega (3 km južno od Čateža) je pravil, da ga je vrglo pet metrov daleč v sneg. Najbrže mož ni meril; a če se je mož tudi za polovico zmotil, je vendar še nekaj strašnega. Na Čatežu so videli, kako so stropi odskakovali. Na Prilipah (2 km jugovzhodno od Čateža) so videli, da je kozolec poskočil tako visoko, da bi se človek lahko vlegel pod stebel!

Čateška občina je cela v okviru najhujšega potresa, ki je bil po trditvi udeležencev mnogo hujši nego v Ljubljani 1. 1895. Ako pregledamo kraje ce-

lega okraja, ki je najbolj prizadet, se vidi, da je središče potresa na Čateški strani, ne pa v Brežicah niti v Krški vasi, ki je najbolj porušena. Da je pa v Čateški občini manj ruševin kakor v Krški vasi, sta dva razloga: 1. je na skalovitem svetu; 2. so hiše po veliki večini lesene.

Bralo se je že: Hvala Bogu, da je bil potres podnevi (moja stenska ura se je ustavila ob 9. uri 22 m.), tu pa še pravimo: Hvala Bogu, da je bil ravno to uro! Ko bi bil sunek par ur prej, ko kuhajo »kosilo«, koliko hiš bi pogorelo! Po nekaterih vaseh so se vse peči podrlle (Dobeno) ali pa so vsaj jako poškodovane. Splošno so zidane hiše razapokane, v lesenih pa peči podrte.

Po prvem sunku sem še prebiral spodaj v pisarni »Dom in Sveta«. Po drugem (pred poldnem) se je pa zidovje bolj razklenilo in nato so začeli nositi opravo iz župnišča na pod. — Treba je bilo iskati stanovanja zase in za Boga. Jaz sem dobil sobico pri g. Iv. Šišu. Bog pa je moral samevati v podrtiji en teden. Danes, 5. febr. ga sprejmemo v hišo gospe Miheličeve.

Sv. maše tri dni bilo. Na Svečnico smo se zbrali k božji službi v kapeli na Cerini. Tu je imel nekdanji kostanjeviški samostan pristavo in v pristavi kapelo, kateri je priklopil sedanji lastnik g. Levak iz Brežic še eno sobo, tako da je večja ko naše podružnice in bo za silo zadostovala za nedeljsko božjo službo.

Ljudje so se stisnili skupaj v lesene hiše, če tudi ni peči, deloma v hleve, prve noči tudi pod kozolce. V velikem snegu, ki še vedno pada, in hudem mrazu je bilo gotovo mnogo zdihovanja, a takega joka ni bilo, kakor v torek po potresu v župni cerkvi, ko so prišli ljudje gledat ter videli strašno razdejano. Tudi preprost človek spozna o prvem pogledu, da je ta cerkev izgubljena in da ni za njo nobene pomoči, oziroma popravila. Ravno to zimo sem našel v krstni knjigi opazko pri nekem krstu v septembru 1832. leta, da je ta otrok prvi krščen v novi cerkvi; v januarju 1917 je bil pa zadnji. Malo časa je živel; šele lansko leto je umrla žena, ki je šla hodila v staro cerkev in se je nanjo še spominjala.

Župnišče je staro gotovo stoletja, bilo popravljenno, prezidano, Bog ve kolikrat. Da je tako razdrto, je vzrok tudi lega: ravno severna stran (kaplanska in škofova soba) je najbolj zdelana, ker je na robu proti Savi, ozir. Krki.

Ko bi bila ta nesreča v normalnem času, bi še šlo; zdaj v največji stiski, ko ni delavcev, ne delavne živine, ne materijala, je mnogo hujše. Vendar upamo, da nas bo podpiral Bog in dobra srca.

Pesli Hirlap" za madžarski državni jezik.

Pod naslovom »Združimo se« prinaša »Pesti Hirlap« članek, v katerem poziva vse narodnostne stranke, da zavržejo vsak separatizem in da se združijo v eno falango proti skupnemu sovražniku. Posebne narodnostne stranke da nimajo nič več zmisla (?), ker se vsi bore za skupno stvar, za skupno domovino Ogrsko. V ta namen pa je glavna stvar, da se prizna madžarski jezik kot državni jezik. Tudi doslej, kadar so se hoteli sporazumeti med seboj Rumun, Srb in Slovak, so rabili madžarski jezik. Zato se treba sedaj odreči vsaki ozkosrčnosti in proglasiti madžarski jezik za državni jezik.

Madžari in Srbija.

V vladnem »Pester Lloyd« so začeli prihajati članki o Srbiji. Posnemamo sledeče zanimivosti. Člankar govori o bedi v Belgradu in pravi: »tembolj živahno in očividno pa je madžarsko življenje v Belgradu, ki kaže danes lice južnega srbsko-madžarskega mesta. Slišati je dosti madžarsčine in čebljanja madžarskih gospodov in dam v kavarnah; v mestu je lepa madžarska knjižarna, po ulicah prodajajo srbski fantiči madžarsko časopisje. Glej, vizija starega Andrassyja in Kallayja se je uresničila: Madžar, ki teži proti vzhodu, ki kot pionir »Dranga nach Osten« zasaja zapadno kulturo v balkanske ozračje, ki je še vedno polno srednjega veka.« Belgrad ima danes bolj madžarski kakor nemški značaj. To ni slučaj, ampak uresničenje namenov ogrske vlade, ki je srbsko ozemlje v prvi vrsti želela zagotoviti Ogrski, ker so na Poljskem večinoma avstrijski častniki in uradniki. — Madžarska kultura in gospodarstvo izžareva na Balkanu že stoletja in naj se vojna konča tako ali tako, ta proces se bo nadaljeval in krepil tudi v miru. Seveda se morajo madžarski pionirji potruditi, da bodo imeli ljudstvo. Važno ulogo igrajo madžarske banke in trgovci, ki so bolj agilni nego avstrijski. Avstrijci so na drugem mestu.

Posledice poobstrjene podmorske vojske.

Se li bo Amerika odločila za vojsko?

Lugano, 6. febr. (K. u.) »Osservatore Romano« piše: Prelom diplomatskih zvez med Ameriko in Nemčijo ni nikogar presenetil, ker se je s to možnostjo računalo. Vprašanje, če bo diplomatskemu prelomu sledilo vojno stanje, se splošno zelo skeptično presoja, ker podobnih slučajev še v ameriški politiki ni bilo in ker ni podana možnost resnega oboroženega spora med obema strankama, ki sta tako zelo oddaljeni. Najbrže se bodo nevtralne države zadovoljile z odločnimi protesti v varstvo svojih kršenih pravic in svojega dostojanstva in da bodo omejile promet svojih parnikov, da se izognejo novim sporom in da tako okrajšajo vojsko. Tudi »Petit Parisien« poroča iz New Yorka, da je prejšnji državni tajnik za zunanje stvari Bryan izjavil: Združene države se ne bodo pod nikako pretežno pridružile sporazumu v vojski proti Nemčiji, marveč bodo ostale do skrajnosti zveste svojemu mirovnemu programu.

Iz ameriškega senata.

Rotterdam, 6. febr. Reuter javlja iz Washingtona: Sklep o prelomu razmer z Nemčijo konča sledeče: Senat odobrava stremeljenja predsednika, kakor jih je naznanil v svoji poslanici senatu. Danes bo senat sklepal o njegovi odločbi. Prireajo se ukrepi, da bodo nemško veleposlanstvo, vse konzule in konzularne uradnike, skupno 300 oseb, spremili iz Amerike. Potovali bodo čez Kubo in čez Španjo.

Bryan za mir. — Taft za takojšnjo splošno vojaško dolžnost.

Frankfurt, 6. februarja. »Frankfurter Zeitung« poroča iz New Yorka: Bryan je izdal oklice, naj se ohraniti hladnokrvnost in mir. Če bi postala kriza aktualna, naj se izvede ljudsko štetje glede na napoved vojske. Njegovi naporji kakor tudi nastopi socialistov, ki tudi odločno nastopajo proti vojski, dozdaj niso veliko dosegli. Nekdanji predsednik Združenih držav, Taft, zahteva, naj se takoj uvede splošna vojaška službena dolžnost.

Amerika dobi — cenzuro.

Curih, 6. februarja. Francoski listi poročajo iz New Yorka: V Ameriki se bo uvedla cenzura.

Združene države bodo podržale ladjedelnice in tvornice streliva in orožja.

London, 5. febr. (K. u.) »Reuter« javlja iz Washingtona: Wilson se je posvetoval z vojnimi in morarnimi državnimi tajniki o postavi, ki bo pooblastila vlado, da bo lahko podržala ladjedelnice, delavnice streliva, orožja in drugih vojaških potrebščin.

Ameriška naseljevalna postava.

Washington, 5. febr. (K. u.) Reuter: Senat je z 62 proti 12 glasovom sprejel po poslanski zbornici že sprejeto naseljevalno postavo, ki zahteva od naseljencev izkušnjo pisanja in branja. Razprava je bila zelo živahna.

Ameriški glasovi.

Haag, 6. febr. Reuter javlja iz New Yorka: Prejšnji ameriški veleposlanik v Londonu Choati je izjavil, da je vesel preloma z Nemčijo, ker je bil položaj Združenih držav že dolgo negotov. »New York Herald« pravi: Predsednik je storil, kar bi bil storil Lincoln in vsak drug predsednik. »New York Times« piše: »Nemčija je igrala svojo zadnjo vojno in jo je izgubila. Če bi nevtralcu radi uničenja svojih ladij in umorov svojih podanikov napovedali Nemčiji vojsko, bo Nemčija izgubila še zadnja pomožna sredstva, ki jih je dobivala dozdaj po nevtralcu.« »World« piše: »Ameriški narod čaka brez strahu, kako se bo končala vojna. Udeležil se bo boja za demokracijo, za človeštvo in za svobodo.

Fort na razpolago ameriški vladi.

Rotterdam, 6. febr. Iz Washingtona javlja Reuter: Tvorničar avtomobilov Ford je dal vladi svoje tvornice za slučaj vojske na razpolago.

Ameriške ladje morajo ostati ameriške.

Washington, 5. februarja. (Kor. urad.) Reuter: Predsednik Wilson je izdal oklic, ki prepoveduje ameriškim lastnikom ladij postaviti ladje pod kako tujo suvereniteto.

Finančni položaj Amerike.

Kodanj, 6. februarja. Ameriški finančni krogi navdušeno odobravajo prekinjenje odnošajev med Ameriko in Nemčijo. Splošno se čuje, da finančni položaj dežele še nikdar ni bil tako sijajen, kot je sedaj. Vsi so edini v tem, da se v 24 urah lahko zbere za vojsko potrebni kapital.

Avstrija — Amerika.

Rotterdam, 6. febr. (K. u.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« objavlja po »Timesu« iz Washingtona: Predsednik Wilson je sam želi, da bodo lahko

Združene države še nekoliko vplivale na postopanje z ujetniki v po osrednjih veselih osvojenih ozemljih. Wilson tudi upa, da se bo s pomočjo Avstrije mogoče le še izboljšal položaj. V Washingtonu sodijo, da prelom diplomatskih zvez ni neizogibljiva predgra vojske. Washingtonski dopisnik »New York Timesa« pa poroča, da bodo tudi z Avstrijo prekinili diplomatske zveze.

New York, (K. u.) Če se bodo prekinile diplomatske zveze tudi z Avstrijo, se ni moglo natančno izvedeti. Ker pa Avstrija nastop Nemčije podpira, se pač prelom pričakuje, če že ni izveden.

Frankfurt ob Meni, 6. febr. »Frankfurter Ztg.« poroča iz Pariza: Ameriški veleposlaniku v Parizu je zapovedano, naj se več ne zanima za nemške civilne interese in za vojne ujetnike v Franciji. O avstrijskih in o turških podanikih brzojavka molči, vsled česar se sodi, da se bo za nje najbrže še zanimal.

Američani zapuščajo Nemčijo.

Berlin, 6. febr. »Berliner Tageblatt« javlja: Velik del ameriške kolonije bo zdaj odpotoval. Nekaj ameriških trgovin v Berlinu je še odprti. Ameriško veleposlanstvo je dognalo, da biva v Nemčiji 2600 ameriških državljanov.

Potop ameriškega parnika »Housatonic«.

Lugano, 6. febr. »Corriere della Sera« poroča iz Londona 4. t. m. zvečer: Ameriški parnik »Housatonic« je bil potopljen v soboto popoldne pri Scilly otokih. Umrl ni nihče. Ladja je bila pobarvana z ameriški barvami in je razvila ameriško zastavo. Poveljnik nemškega podmorskega čolna, ki je ladjo ustavil, je izjavil, da mu je zapovedano potopiti vse ladje, ki vozijo na Angleško. Posadki, štela je 39 moč, so dali eno uro časa, da se je podala v čolne. Pozneje jo je sprejel neki oboroženi angleški parnik. V nedeljo so jo izkrcali na Angleškem. V Ameriki je poročilo zelo užinkovalo, a kakor se zdi, nameravajo razločevati med potopi s svarili in brez svarila.

Amsterdam, 6. febr. (K. u.) Washingtonski dopisnik »Timesa« javlja: Ker je bil parnik »Housatonic« posvarjen, predno so ga potopili in ker so s posadko postopali človekoljubno, se je takojšnja nevarnost vojske preprečila, ker dogodki v Washingtonu ne tolmačijo, da bi bilo v protislovju z obljubami Nemčije. Sicer se pa bo neomejena podmorska vojska šele začela. Iz raznih okoliščin sklepajo, da bo Wilson nasproti Nemčiji postopal zelo previdno. Čakati nameravajo, kaj bodo dosegli ameriški poslanci v nevtralnih državah, katerim je bilo naročeno, obvestiti vlade, da zahtevajo po Wilsonovem nanenu koristi civilizacije, da se pridružijo njegovemu nastopu. V Washingtonu sicer od tega koraka ne upajo veliko. Caranza je izjavil, da bo ostala Mehika v slučaju vojske med Združenimi državami in Nemčijo nevtralna.

Ameriški konzuli svetujejo Američanom, naj se vračajo domov.

Curih, 6. febr. Ameriški konzuli v Švici svetujejo Američanom, naj se vračajo domov, ker se je politični položaj poostiril.

Parizani iztrozneni.

Genf, 6. febr. Pariški časopisje že trezno presoja sklep Amerike. »Patrie« in »Liberte« demantirata zaplenbo nemških ladij v New Yorku in Filadelfiji. Parlamentarni krogi sodijo, da bo sedanje stanje trajalo lahko dolgo časa. »Guerre mondiale« sploh dvomi, da bo izbruhnila vojska. Wilson bo pustil najbrže spremljati trgovske ladje z vojnimi ladjami, kar bo preprečilo zmote podmorskih čolnov, ker ladje sporazuma vedno razvijajo ameriško zastavo.

Španski kralj kot posredovalec.

Genf, 6. februarja. V Parizu prevladuje prepričanje, da bo španski kralj napel vse sile, da se prepreči vojska med Ameriko in Nemčijo in da bo v ugodnem trenutku posredoval med obema državama.

Nevtralcu pod vodstvom Španje.

Haag, 6. febr. Vse časopisje se zavzema, da ostane Nizozemska nevtralna. Pod vodstvom Španje bodo nevtralcu podpirali vsako Wilsonovo akcijo, a podpirati ne nameravajo akcije za vojsko.

Nemško zagotovilo nevtralcem?

Stockholm, 6. februarja. »Nya Dagligt allehanda« prinaša pomirjujoče poročilo, da bo Nemčija skandinavskemu osebnemu prometu z Angleško prizanašala in ne bo potopila nobenega nevtralnega parnika brez svarila.

Wilson nevtralcem.

Kodanj, 5. febr. (K. u.) »National Tidende« poroča iz Londona: V svojem govoru kongresu je po zdaj došlih brzojavkah rekel Wilson z močnim povdorkom: »Mis-

lim, da bodo isto politiko zasledovale vse nevtralne države.« Uradno se sicer ta izrek ni pojasnil, a sodi se, da je mislil predsednik na latinske narode v Ameriki.

Zelo zanimiv položaj.

Bern, 6. febr. (K. u.) »Journal« pravi: Wilsonov poziv nevtralcem, naj se mu pridružijo, je ustvaril zelo zanimiv položaj. Najbrže se vsi prizadeji pozivu ne bodo odzvali, ker se večina med njimi, posebno Nizozemska, Skandinavski in Švica nahajajo v veliki nevarnosti.

Nizozemci in Wilsonov nastop.

Amsterdam, 5. febr. (K. u.) Glede na Wilsonov poziv, naj se mu nevtralcu pridružijo, odklanja »Algemeene Handelsblad« poziv. Piše: Seveda smo dolžni in upravičeni, da kakor le moremo branimo naše koristi, a vprašati se le moramo, če jih najboljše branimo na način, ki ga priporočajo Združene države. Tudi Wilson mora priznati, da so razmere naroda, ki šteje 6 milijonov duš s približno 100 km dolgo mejo, ki bi jo moral braniti proti nemškim armadam, nekoliko drugačne, kakoršne so za narod s 130 milijoni prebivalci, katerega loči ocean od blokiranega Nemčije. Glasilo katoličanov »Tid« piše: Od obeh vojskujočih se strank smo veliko trpeli. Sicer pa ne moremo uvideti, zakaj bi se morala mednarodna krivica vedno popraviti z orožjem. Zakaj naj bi ne bil protest ravno tako primeren in časten, posebno če se pokaže, da bi se oborožen odpor položaja ne le izpremenil nam v korist, marveč bi nesrečo povečal. Zgled ostalih malih narodov nam dokazuje, da stavi sedanji način vojskovanja take zahteve, ki jim mali narodi niso kos.

Nizozemska deli Wilsonu košarice.

Monakovo, 6. febr. Iz Rotterdama: Wilson bo od nevtralcu najbrže zahteval, naj slede njegovemu zgledu, da bodo trgovske ladje spremljale vojne ladje. Ni verjetno, da bo Nizozemska Wilsonu sledila.

Iz nizozemske zbornice.

Haag, 6. febr. Začetkom današnje seje druge zbornice je izjavil predsednik ministrskega sveta in zunanji minister Cort van der Linden: Vlada se peča z resnim dogodki. V zadnjem trenutku ne morem še ničesar izjaviti. Vlada bo zbornico, kadar bo to zahtevala korist domovine, o vsem obvestila. Povoda ni, da bi se posebno vznemirjali.

Nizozemska-Anglija.

Haag, 6. febr. Angleški poslanik na Nizozemskem je zopet izjavil, da bo Anglija spoštovala nevtralnost Nizozemske, a da premoga nizozemskim ladjam ne bo dajala, če Nizozemska ne bo ugodila angleški zahtevi. »Frankf. Ztg.« poroča izpopolnjen to poročilo, da se mora vsaka nizozemska ladja obvezati za dve potovanji na angleški račun.

Nemčija-Nizozemska.

Haag, 6. febr. Državni tajnik Zimmermann je nasproti nekemu nizozemskemu časnikarju odločno opozarjal na dejstvo, da je Nemčija že pri napovedi neomejene podmorske vojske pokazala, da bo kolikor bo le mogoče, čuvala koristi nevtralcu. Zimmermann je z zadoščanjem pripomnil, da je del nizozemskega časopisja hitro izpremembo blokadne črte hvaležno beležil.

Nizozemska-Amerika.

Haag, 6. febr. (K. u.) »Nieuwe Courant« piše z ozirom na izjavo vlade, da trenutno ni povoda za vznemirjenje. V teh hudih dneh nas tolaži misel, ker se smemo na take izjave zanašati kakor na zlato. Časopisje sporazuma nas pomirjuje, ker vsaj nekoliko umeva poseben položaj, v katerem se nahajajo dežele, ki meje z Nemčijo, ko morajo rešiti vprašanje, naj se li v kakih obliki pridružijo Wilsonovemu nastopu. Haag, 6. febr. (K. u.) Odredilo se je, da tudi tisti parniki, ki jih grade na Nizozemskem na ptuj račun, ne smejo voziti na Angleško, marveč da morajo gotov čas voziti za Nizozemsko.

Angleško naslistvo proti švedskim ladjam.

Stockholm, 6. febr. Švedski posredovalci so se pripeljali s parnikom »Thule«; vsem ostalim švedskim parnikom so angleške oblasti prepovedale, da bi se smeli odpeljati z Angleškega. Ker je danes potekel po Nemčiji dovoljeni rok za povratek ladij, so švedski prizadeti krogi zelo vznemirjeni.

Ministrski svet na švedskem.

Stockholm, 6. februarja. (Kor. urad.) Kralj, ki je včeraj zjutraj došel iz Kodanja, je takoj sklical ministrski svet.

Švica odklanja Wilsonove nasvete.

Bern, 5. febr. (K. u.) Wilsonov predlog, naj bi se mu nevtralcu pridružili, piše »Berliner Tagblatt«: Švica bo pač hvaležno odklonila. Švica kot država na celini se nahaja glede na vprašanje

blokade pač v popolnoma drugih razmerah, kakor Amerika. Mi ne bomo izgubili nobenih kupčijskih parnikov, pač bi pa prelom razmer z Nemčijo ustavil tudi gospodarski promet.

Bern, 6. februarja. (Kor. ur.) Švica se ne bo pridružila Wilsonovemu koraku.

Švica in Španja.

Bern, 6. febr. »Bund« piše: Pravni in dejanski položaj Združenih držav in Švice se zelo razločuje. Predsednik Wilson pač ni mogel pričakovati, da bo Švica pridružila njegovemu v Bern poslanemu vabilu. List na to nadaljuje: Ko je sporazum omejil gospodarsko življenje Švice, je narod odločno izjavil, da hoče ohraniti mir. Če takrat nismo prekinili razmer s sporazumom, jih zdaj tudi ne moremo z osrednjima veselilama.

Frankfurt ob Meni, 6. febr. (K. u.) »Frankf. Ztg.« poroča iz Madrida: »Diario Universal«, glasilo grofa Romanonesa čestita španski vladi, ker se je izognila vseh nevarnosti, ker ni podpirala Wilsonove mirovne politike. Zda ni potrebno posnemati Američanov. Upamo, da bomo ostali nevtralni tudi v prihodnosti.

Švicarsko častopisje za nevtralnost.

Bern, 6. febr. (K. u.) »Bund« piše glede na Wilsonov poziv, naj se Švica pridruži njegovemu nastopu. Po naši sodbi se zvezni svet ne sme obojestranično od nevtralnosti, ki tvori življenjsko vprašanje švicarske politike. »Basler Nachrichten« pravijo: Ne more se dvomiti, kako bo švicarski svet odgovoril Wilsonu, ki ne pozna, zakaj smo bili tudi dozdaj nevtralni. »Nationalzeitung«: Našo nevtralnost utemeljujejo zgodovina in izročilo in ustava. Švica se zato ne more Wilsonu pridružiti. Drugi švicarski listi opozarjajo, da se položaj Švice popolnoma razločuje od Amerike in naj ostane Švica strogo nevtralna.

Kolin, 6. febr. Iz Curiha se poroča »Köln. tg.«: Švicarski zvezni svet je odklonil Wilsonovo vabilo, odgovor je bil Wilsonu vročen, a švicarski javnosti še ni znan. Švica bo ostala odločno nevtralna.

Razpoloženje v Bolgariji.

Sofija, 6. februarja. (Kor. ur.) Poročilo o prekinjenju odnošajev med Združenimi državami in Nemčijo je bolgarska javnost in časopisje sprejelo mirno in z zaupanjem. Povdarja se, da nastop Amerike ne bo imel nobenega praktičnega vpliva na vojno vodstvo.

Angleži zadržujejo nevtralne ladje.

Haag, 6. febr. (K. u.) Iz Londona: Odkar je Nemčija proglasila zaporo, ne sme nobena nevtralna ladja zapustiti angleška pristanišča.

Prometa na progi Marseille-Suez-Aden ni.

Genf, 6. febr. Promet ladij na progi Marseille-Suez-Aden je popolnoma ustavljen. Marseillski lastniki ladij hočejo pustiti ladij na morje, dokler ne prevzame vlada 80% jamstva vrednosti ladij.

Zakaj so zaprli pristanišče v Genovi.

Genf, 6. febr. Iz Genove se poroča: Genovsko pristanišče so zaprli, ker so se mornarji uprli voziti v francoska pristanišča.

URADNO POROČILO NEMŠKE MORNARICE.

Berlin, 6. febr. Uradno:

Neki naš podmorski čoln, ki se je vrnil, je poleg dveh angleških parnikov, ki sta skupno obsegala 7500 ton, kar je časopisje poročalo, je potopil italijanski parnik »Bisogno« (2252 ton), neki oboroženi tovorni parnik obsegajoč 3500 ton na Atlantskem oceanu, dalje med nočnim napadom na angleških morjih dva neznana tovorna parnika, ki sta obsegala približno 2000, oziroma 4000 ton. Zaplenil je tudi en top in ujel tri može.

Plen podmorskih čolnov na Sredozemskem morju.

Vojni poročevalci poročajo 6. t. m. iz vojnega tiskovnega stana: Iz zanesljivega vira se javlja, da je od nekega angleškega brodovja, ki je vozilo premog in ki se je zbralo pri Gibraltarju, da vozi v Italijo pod varstvom torpedov, došla v določeno italijansko pristanišče le petina ladij.

»Deutschland« namenjeno blago zažgano.

London, 5. febr. (K. u.) Reuter poroča iz Washingtona: Skoraj istočasno, ko se je uradno poročalo, da so diplomatske razmere z Nemčijo prekinjene, je švignil plamen iz »Deutschland« pripravljenega blaga v New Londonu. Wolff pristavlja, da »Deutschland« svojega tretjega potovanja v Ameriko še ni nastopil in da se nahaja v nekem nemškem pristanišču.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. febr. Uradno:
Položaj se ni izpremenil.
 Namestnik načelnika generalnega štaba:
 pl. Höfer.

Italijansko uradno poročilo.

5. februarja. Nekaj artiljerijskih akcij na Tridentinskem. Naša artiljerija je razkropila sovražnika na planoti Tonzza. V noči od 3. na 4. t. m. je poskušal sovražni oddelek po kratkem pa ljutom artiljerijskem ognju udreti v naše postojanke med Monte Navaginsk in Monte Ombladeti. Bil je takoj odbit. Na Julijski fronti se nadaljuje delovanje artiljerije proti našim vrstam na Krasu od točke 144 do nižine Liserto. Naša artiljerija je krepko odgovarjala in povzročila severno od Devina požar.

Preosnova italijanske mornarice.

Lugano, 6. febr. Poluradno se napoveduje, da bodo italijansko mornarico popolnoma preosnovali.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. febr. Veliki glavni stan:
Radi meglenega mrazlega vremena so topničarji in letalci le malo nastopili; le med Ancre in Somme so začasne močnejše streljaje s topovi. Med podzvedovalnimi napadi pri Somme, na vzhodnem bregu Meze in ob lorenski meji smo ujeli nad 30 Angležev in Francozov in zaplenili nekaj strojnih pušk.
 Prvi generalni kvartirni mojster:
 pl. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. febr. zvečer. Uradno:
Severnozahodno Mühlsausna smo ob nekem ponesrečenem francoskem sunku ujeli več mož.

POROČILO NEMŠKE MORNARICE.

Berlin, 5. febr. Uradno:
Neko nemško mornariško letalo je 3. t. m. zvečer metalo uspešno bombe na pristanišče Dünkirchen. Ko se je vračalo, se je dobro opazoval požar v neki lopi pristanišča.

Francosko uradno poročilo.

5. februarja ob 11. uri zvečer. Dan je bil razmeroma miren. Napad na nemške jarke na Reichsackerkopf, zapadno od Münstra, nam je omogočil, da smo ugrabili 16 ujetnikov in 1 strojno puško.

Belgijsko poročilo. V noči na 5. t. m. so Belgijci razkropili malo sovražno stražo. Dne 5. t. m. trajno artiljerijsko delovanje.

Viher v francoski zbornici.

Bern, 6. februarja. (Kor. ur.) Pariški listi poročajo, da je v predvečerni seji francoske zbornice prišlo še do nadaljnjih spopadov.

Bivši poljedelski minister David je zahteval, naj se poljedelci letnikov 1890. in 1891. in pripadniki teritorialnih rezerv, če so očetje petih otrok ali vdovci s štiri-rimi otroci, takoj odpuste, da se posvete poljedelskemu delu. — Vojni minister Lyantey je izjavil, da bi na ta način odtegnili frontni službi 230.000 mož, kar je nesprejemljivo. Zahteval je še enkrat zaupnico, nakar je bil Davidov predlog odklonjen.

Poslanec Sixte Quenin je zahteval, naj se duhovniki, ki so bili doslej uvrščeni le pri sanitetnih četah, uvrste v vse formacije, tudi v bojne čete. Predsednik vojnega odseka je predlog odklonil, ker v vojnem odseku že proučavajo podoben predlog. Vojni minister Lyantey se je pridružil mnenju predsednika vojnega odseka. Kljub temu pa je zbornica sprejela Queninov predlog s 387 proti 152 glasovom.

Pri glasovanju o predlogu so nekateri poslanci desnice zapazili, da se je notranji minister Malvy vzdržal glasovanja. Opozorili so na to vojne ministra, ki je glasno izrazil svoje ogorčenje nad zadržanjem Malvyja. Vsi tedaj je prišlo do živahnih prerekanj med ministrom Malvyjem in državnim podtajnikom Dalimierom na eni strani in vojnim ministrom na drugi strani. Zadnji je nenadoma vstal in zapustil sejno dvorano.

Časopisje desnice napada socialiste in večino, ki je sprejela Queninov predlog, vsled česar je sveta sloga prekršena.

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. febr. Uradno:
Severnovzhodno Kirilbabe so vpadli oddelki lovskega bataljona št. 26 v sovražno glavno postojanko, ubili so 10 Rusov in zasuli sovražne jarke. Pri Pomanjkanju smo sovražno letalo v zraku.

čnem boju pristili, da se je moralo izpustiti na tla.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
 pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. febr. Veliki glavni stan:
Od obali pri Rigi do izliva Donave nobenih posebnih dogodkov.
 Prvi generalni kvartirni mojster:
 pl. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. febr. zvečer. Uradno:
Na vzhodu smo dosegli uspeh z nekimi nastopom ob reki Berezi.

Zima v Rumuniji.

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo vojni dopisniki: Na rumunski bojni črti je zadnji čas vsled ostrega mraza prišlo le do delnih akcij. Zavezniške čete maršala Mackensena so se pričele vkopavati, ko je potisnil strašen mraz. Delo je bilo združeno z izrednimi težkočami. Zemlje niso mogli kopati, ker je kot kamen trdo zmrmnjena in tako morajo polki prve vrste ležati v snežnih jarkih in ledenih luknjah. Pa še te jim snežni viharji vedno in vedno zamedejo. Tudi ceste pokriva debela snežena plast. Po Seretu in Donavi plava toliko ledu, kot že mnogo let ne.

Pomanjkanje živil po ruskih mestih.

Rotterdam, 6. febr. Petrogradski dopisnik lista »Times« poroča o lakoti po ruskih mestih, ki je posledica neurejenih prometnih razmer. Med tem ko je po deželi dovolj vseh vrst živil, ki bi zadostovala za prehrano vseh prebivalcev, morajo v Moskvi, Petrogradu in po drugih mestih za najvažnejša živila plačevati naravnost oduševske cene. Kruh je še enkrat dražji, maslo celo osemkrat dražje kot v mirnih časih. Več vrst živil je pa poskočilo za 1000 odstotkov.

Knez Andronikov prežnan.

Stockholm, 6. februarja. Največjo pozornost vzbuja v Petrogradu prežnanstvo kneza Andronikova, ki je zadnji čas povzročil imenovanje večine ministrov. Knez Andronikov, ki je vpliv Rasputina izkoristil v politične svrhe, je ustvaril tudi zadnje Galicinovo ministristvo. Buchanan ga močno sovraži. Njegovo prežnanstvo spravlja v zvezo z entinitim posvetom v Petrogradu.

Boji v Macedoniji.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. febr. Veliki glavni stan:
V ovinku Črne in na nižini Strame so od časa do časa živahno streljali.
 Prvi generalni kvartirni mojster:
 pl. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. febr. zvečer. Uradno:
Na macedonski bojni črti od časa do časa živahno streljanje v ovinku Črne.

Admiral Fournet vpokojen.

Bern, 6. februarja. (Kor. ur.) Lyonski listi poročajo, da je admiral Fournet odstavljen od svoje službe in vpokojen.

Pomladanska glenziva entente.

Japonska naj pomaga!

Ženeva, 6. februarja. Vojški kritiki pariškega časopisja pišejo o potrebi enotne ofenzive in o možnosti zmage entente nad osrednjima silama. Edinole močna premoč bo mogla pregnati Nemce iz Francoske in Belgije. Odločilna zmaga nad Nemci se more doseči le, če pridejo na enega nemškega vojaka trije vojaki entente. Zato je nujno potrebno, da tudi Japonska postavi svoje čete v službo skupnosti. Listi pozivajo Japonsko, naj pošlje svoje čete v Evropo, da tako konča svetovno vojsko z zmago entente.

Nemški Nationalverband in v'ada.

V zadnji seji je nemški »Nationalverband« sklenil z vso odločnostjo, zahtevati od vlade, da čimprej izvede preureditev Avstrije, v prvi vrsti na Češkem. Posl. Stölzl izjavlja, da »Nationalverband« s to izjavo ni zavzel stališča proti sedanjim vladim, katero ravno smatra za pripravno, da to izvede. Nemci so le proti zavlačevanju te preureditve, »ki je v interesu države same in vseh njenih narodov«. Vsako zavlačevanje bi pomenjalo odlašanje obnove parlamentarnega življenja. Vprašali bi, pa je skoraj smešno, a vendar, ker je značilno za nemško umevanje časa: »Kdaj so avstrijski nemški narodi nemškemu »Nationalverbandu« dali pravico govoriti v njihovem imenu? Kdaj so gospodje dobili zastopstvo interesov nemških narodov, ki so vsi jasno izjavili, da nočejo nemške Avstrije, ki bi bila konec »Avstrije vseh njenih narodov«.

Narodnostno načelo zmaga.

Po »Narodnih Listih« povzamemo sledeče zanimive misli: Ententa proglašala, da se bojuje za načelo narodnosti, za ohranitev malih narodov. Osrednje države pozivajo entento, da naj najprvo osvobodi svoje domače male narode, kajti narodnostno načelo je v Avstriji že priznано, ohranitev malih narodov je avstrijska državna ideja, njen cilj in upravičenost njegovega obstanka. Tudi nemško časopisje v Nemčiji piše podobno. V »Berliner Tageblattu« pravi dr. Haas, da naj Evropa v miru ne pozabi izvesti pravice vsakega naroda do lastnega kulturnega življenja, do lastne šole, do lastnega jezika in do obsežne avtonomije. Ne pozabimo, da je grof Tisza v imenu Ogrske sprejel načelo narodnosti. Nemška vlada je 31. januarja t. l. v odgovoru Wilsonu izjavila, da je zelo zadovoljna, ker soglašajo s marsikaterim Wilsonovim načelom, kamor spada na prvo mesto pravica samoodločevanja in enakopravnost vseh narodov. V nekaterih teh uradnih in neuradnih izjav je govor tudi o svobodnem razvoju narodov, kar pomenja priznanje in varstvo vseh njegovih pravic, v prvi vrsti kot predpogoj priznanje in uvedbo njegovega jezika v šoli, uradu in javnem življenju. Teoretično priznavati narodu: »svoboden razvoj«, obenem pa njegov jezik izključevati iz šole, urada in javnega življenja, bi pomenjalo, da bi država ali vladajoči narod ta narod postavil v drugo vrsto in ga ohranil samo kot zanimivo narodopisno posebnost, kot »interesantno narodnost«, ki naj razum davkov daje celemu prebivalstvu pestro sliko, vidi pa nekaj gradiva. Mali narodi bi za tako »ohranitev in skrb« ne imeli nobene hvalečnosti. Narodi, ki so izgubili svoj jezik, so tudi izgubili in jih ni več. Država, ki varuje narod, varuje vse njegove pravice, v prvi vrsti jezik; če mu jemlje njegovo pravico v javnosti, tlači narod. Zanimivo je, da so v svetovni vojski vse udeležene države priznale ohranitev malih narodov, Nemčija celo njihovo samoodločevanje in enakopravnost. Mali narodi smejo upati, da se njihov položaj ne bo poslabšal, ampak izboljšal. Narodnostno načelo pa ne obsega samo priznanja jezikovnih pravic, ampak tudi resnično blagohotno skrb za njegov kulturni razvoj in gospodarsko blaginjo. Zato morajo države, v katerih živi več narodov in kjer njihov politični, gospodarski in kulturni razvoj ne odgovarja tem sedanjim zahtevam, urediti svoje razmere do teh narodov in njihove zemlje, da bo odgovarjalo duhu časa, duševnim in gnetnim potrebam narodov in potrebam in dolžnostim držav samih.

Posebno v Avstriji je taka potreba in mi upamo, v tem upanju nas potrjujejo dosedaj veljavni zakoni, slavni manifest novega cesarja, obvezne izjave vlade in končno jasno priznanje narodnostnega načela v odgovoru na Wilsonovo poslanico. Vladno glasilo pravi: Avstro-Ogrska bi sama sebe uničila, če bi porušila to svoje najvišje načelo. Dalje je rečeno: »Ravno v naši državni tvorbi je uresničena ideja, da se razni narodi, kot enako upravičeni nositelji državne ideje, združujejo za skupno življenje in delo.« Zato ne moremo verjeti, da bi odločujoči faktorji z vladno silo izvedli znane nemške zahteve, ki rušijo narodno enakopravnost in so najhujša ovira za narodnostno načelo. Temu se upirajo tudi avstrijska državna ideja, velika odgovornost odločilnih faktorjev in ogroženi narodi sami. Narodnostno načelo gre zmogovito pot; upajmo, da tudi v notranjih avstrijskih zadevah dokaže svojo zmogovito silo.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 6. februarja. Zbornica razpravlja o ovekovečenju ogrskih junakov. Opozicijski poslanci zahtevajo primerno preskrbo invalidov, vdov in sirot, in razširjenje volilne pravice. Grof Karolyi pravi, da je to, kar nudi vladna predloga, neizrečeno majhna hvalečnost. — Za jutrišnje sejo so napovedane interpellacije o zunanjepolitičnem položaju, zadnjih izjavah in mirovnih pogojih.

Ogrski ministri na Dunaju.

Dunaj, 6. februarja. Ogrski finančni in trgovinski minister sta dopoldne v avstrijskem finančnem ministristvu nadaljevala gospodarska pogajanja. Na Dunaju je tudi ogrski naučni minister.

Gospodarske beležke.

— Za spravo med mesti in deželo se potezajo zadnji čas nemški listi. Za to reč je napovedal župnik iz Sv. Katarine na Hauensteinu (Zgor. Štajersko) tudi predavanje v Gradcu, nakar se je v »Tagespostu« oglasil Peter Rosegger, ki toplo pozdravlja začetno gibanje ter pravi dobesedno: »In ravno duhovnik z dežele, ki sam izobražen umé izobraženega mestjana in na drugi strani do dna pozna kmeta, je pravi posredovalec med mesti in deželo.

Duhovnik z dežele nam bo vedel povedati,« pravi Rosegger dalje, »s kakšno potrpežljivostjo in dostojanstvom prenaša kmet vojne žrtve in kako je mogoče, da se še vedno vzdržuje, daji mu odvajajo za delo sposobne moške, orodje in živež. In ko se bo župnik vrnil nazaj domov, bo povedal svojim župljanom, da se nam v mestih ne godi veliko boljše, da morda še slabše in da moramo tedaj pač v božjem imenu vkup držati.«

Dežela in mesto. V Hamburgu so s tem naslovom ustanovili zadrugo, ki bo dajala pridelke kmečkih producentov meščanom. V zadrugo lahko vstopijo članice zveze hamburških gospodinj, kmetice in kmečke zadruge. Kmečki združniki morajo svoje blago dati zadruzi, za meščane pa obstoji obveznost, da ga tudi prevzamejo. Pač zanimiv poizkus, da se odpravi prekupce, dražilce in zbliza kmeta in meščana.

Omejitev osebnega prometa na železnicah. Sila razmer sili železniško upravo, da znatno omeji osebni promet. Občinstvo naj opusti vsa nebrezpogojna potrebna potovanja, posebno zabave in izlete. Železnice ne sprejemajo smučarjev in sank kot ročno prtljago. Patriotizem zahteva, da železnice služijo izključno važnim vojaškim interesom.

Avstrijska zemlja peša. Ministra za prehrano gm. Höferja je nižjeavstrijski kulturni svet opozoril na sredstva, da se zagotovi in pomnoži kmetijsko produkcijo — ker manjka gnoj, umetnih gnojil in delavcev in živine, nese zemlja po vseh avstrijskih kronovinah tako po množini in kakosti vedno manj. Posebno je poskrbeti za pomladansko delo, kar je gm. Höfer obljubil.

Prošnje in pritožbe glede vzdrževalnin naj se nikakor ne pošiljajo vojnemu ministrstvu, ki nima nobenega vpliva na izvrševanje zakona z dne 26. decembra 1912, drž. zak. št. 237, ter pošilja vse take vloge domobranskemu ministristvu, le-to pa pristojnim komisijam za odmero vzdrževalnin. Prosilci oziroma pritožniki ine dosežejo torej nič drugega, nego da rešitev svoje vloge sami zavlečejo. V njih lastnem interesu je tedaj, da se stranke v stvareh vzdrževalnin obračajo naravnost na pristojne komisije v kraju svojega bivališča.

Semena za zelenjavo, ki so bila kupljena na poziv poljedelskega ministristva na Holandskem in Danskem je dobili po določenih cenah in pogojih pri centrali za krmila na Dunaju (Futtermittelzentrale, Wien I. Trattnerhof). Interesente, ki hočejo kupiti najmanj 50 kg posamezne semenske vrste, se morejo obrniti neposredno do centrale za krmila. Onim interesentom, ki si hočejo nabaviti manjše množine, bi se bilo obrniti do trgovcev s semeni.

Jadranska banka. Upravni svet Jadranske banke je sklenil v svoji seji dne 29. m. m. sklicati dne 18. t. m. izredni občni zbor na Dunaju, na katerem bo stavljen predlog za povišanje delniške glavnice. Tozadevno dovoljenje kompetentnih oblastí je dospelo. Dejstvo ugodnega razvoja je dalo povod k temu povišanju delniške glavnice. Za popoln uspeh nove emisije jamčijo splošne razmere.

— Prodaja bombažastega blaga in perilnih predmetov. C. kr. trgovinsko ministristvo je z razpisom z dne 29. januarja 1917, št. 2252/IV dovolilo lastnikom bombažastega blaga in perilnih predmetov, ki so navedeni v § 1 ministrskega ukaza z dne 31. avgusta 1916, drž. zak. št. 283, da smejo v času od 2. februarja do 2. marca 1917 odprodati 5% zalog, ki so bile dne 2. septembra 1916 v njihovi posesti, izvzemši ono blago, ki ga zadenejo ukazi c. kr. trgovinskega ministristva, tihoč se pristilnih ponudb. Tega prodajnega dovoljenja se je poslužiti samo pod pogoji, navedenimi v citiranem ministrskem ukazu. Ti pogoji se glase: 1. Za nadrobno prodajo dopuščene zaloge se smejo prodajati posameznemu neposrednemu porabniku le v množinah do 20 m blaga največ, ozroma do pol tucata kosov pri perilu. 2. Nadrobne prodajne cene za dopuščene množine ne smejo nikakor presegati cen, ki jih je posestnik dosegel v nadrobni prodaji, predno je dobil moč ukaz z dne 31. avgusta 1916. 3. O teh prodajah se morajo voditi posebni zapiski, v katere se mora kontrolni organom, ki jih postavi c. kr. trgovinsko.

Ogrska je preskrbljena. Iz Budimpešte javljajo uradno, da je drugo rekviriranje živil končano in da je Ogrska vojnem razmeram primerno preskrbljena do nove žetve. Da je Ogrska dobro preskrbljena, to vedo že vrabci na strehah, da ima več kakor rabi, je tudi znano, a v našo državno polovico noče vsaj zdaj nič dati... morda se omehta, kadar bo za blago še več dobiti, kakor se ji zdaj ponuja.

— Lanska letina na Hrvaškem. V saboru je sekijski načelnik Žepić povedal, da je Hrvaška lani pridelala 2.234.000 stotov pšenice, rži 322, ječmena 349.000, kar je dosti manj kakor po navadi. Koruze so neresali nekaj več, namreč 730.000.

oralov, toda dala je zelo malo, 3½ milijona meterskih stotov. Hrvatska že 26 let ni imela tako slabe letine.

Popoldanske uradne ure na Ogrskem odpravljene. Kakor poročajo nekateri ogrski listi, je izdala ogrska vlada naredbo, glasom katere se odpravijo popoldanske uradne ure po vseh državnih, vojaških in upravnih uradih. S tem hočejo prihraniti na kurjavi in razsvetljavi. Kjer je popoldansko uradovanje neobhodno potrebno, so določili le najnujnejšo dobo, preko katere se ne sme uradovati. Razen tega je vlada naročila, naj se povsodi, kjer je to mogoče, kuri edino-le z drvmi, da se prihrani premog za razsvetljavo mest.

Brezplačno toplo juho za stalne mestne delavce je naklonila praška mestna občina. Delavci dobe potem, ko so dovršili svoje delo, v ljudski kuhinji brezplačno toplo juho.

Zglasitev žrebcev. Na podlagi deželnege zakona z dne 18. februarja 1885 (dež. zak. št. 13) se s tem splošno naznanja, da morajo posestniki žrebcev kateri hočejo v prihodnji spušalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglasiti te svoje žrebce najpozneje do 10. februarja 1917 pri političnem okrajnem oblastvu, v čigar okolišju se nahaja stajališče žrebčev. Dovoljeno je zglasilo izvršiti pismeno ali ustno. C. kr. deželna vlada za Kranjsko. V Ljubljani, dne 27. januarja 1917.

Brezplačni kruh revežem bodo delili na Reki. V to svrhu so uvedli dobrodelno akcijo.

Konzorcij za klanje konj se snuje na Reki.

Koruza za gosi prepovedana. Načelnik ogrskega aprovizacijskega urada, baron Kürthy, je prepovedal, da bi se družinam dajala koruza za pisanje gosi.

V Berlinu vozijo sloni. Ker je Berlinu radi snega dovolj papirja zelo težaven, je najel »Berliner Tageblatt« štiri slone, ki vozijo s kolodvora v tiskarno papir. Celo v velikomestnem Berlinu so sloni, ki vozijo voze, povzročili veliko pozornost.

Dnevne novice.

— **Slovenčeve** članke »Iredenta v Trstu« ponatiskuje praška »Union«.

— **Odlikovan vojni kurat.** Vojni kurat Leopold Turšič, ki je služil pri domačem 27. domobr. pešpolku, je za hrabro in požrtvovalno obnašanje pred sovražnikom prejel najvišje pohvalno priznanje — signum laudis. Že 1. 1915 je bil odlikovan z duhovnim zasl. križcem.

— **Z »železnim polmesecem«** je bilo po bojih ob Dardanelah odlikovanih nad 50 Slovencev samo pri eni havbični bateriji, mnogo pa tudi pri drugih oddelkih.

— **Odlikovanja pri pionirski stotni št. 4/3.** Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: poddes. Zernpeis Ignac iz Stauza p. Gradcu; pionirji: Mozetič Franc, Renče pri Gorici; Matičič Ivan, Ivanje selo pri Rakeku; Grum Iv., Sp. Kašelj pri Ljubljani; Jazbinšek Mih., Planina, Sp. Štajer.; Prohart Ant. Sv. Anton v Pohorjih; Beghold And., Gleisdorf, Štajersko; Muznik, Sv. Lucija p. Tolminu; Pec Iv., Št. Ilj. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili pionirji: Dorčič Jos., Pazin, Istra; Mohorko Ant., Majšperk; Strempfl Tomaž, Škofja Loka; Lomšak Franc, Savinjska dolina; Zimic Iv., Sv. Lucija pri Tolminu; Kaplja Pavel, Litija; Bratovič Mat., Pazin, Istra; Kragelj Ignac, Hudajužna; Korošec Jernej, Polčane; Cebe Franc, Maribor. — Železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili pionirji: Eric Anton, Hudajužna; Slivšek Mih., Rajhenburg; Večko Stefan, Velenje; Esel Matija, Železna kaplja; Germovšek Ant., Brežice; Turkjak Martin, Št. Ilj, Slov. Gradec; Drevo Valentin, Št. Ilj, Velenje; Kranjc Franc, Rečica, Štajersko; Vidmajer Anton, Tebarje.

— **Smrtna kosa.** Umrl je dne 6. t. m. ob 3. uri pop. vrli naš somišljenik g. Matija Rant, nadučitelj in poštar v p. na Dobrovi pri Ljubljani po dolgotrajni bolezni. Pogreb se vrši jutri v četrtek 8. t. m. ob 10. uri dop. Blag spomin možu poštenjaku! — Umrl je na Dunaju znani kršč. soc. pisatelj in agitator dr. Psennner. — Umrl je v Zagrebu profesor realne gimnazije Albin Ester, star 55 let. — Umrl je bivši reški guverner grof Pavel Szapary. — V Gradcu na tovarniški delavec Jurij Senčič.

Akcija državnih uradnikov. Z ozirom na zvišane vozne na železnica se je državno uradništvo obrnilo na pristojno mesto s prošnjo, naj bi se 1. zvišal državnim uradnikom dovoljeni popust na železnica na 50 odstotkov, 2. naj se ta ugodnost raztegne tudi na njihove družine in 3. naj se veljavnost legitimacij podaljša od 5 na 10 let.

— **Žrtv. potresa v Brežicah.** Iz Dobrne pri Celju nam pišejo: Da je v Brežicah naša nekdanja nadučiteljeva žena Ana

Voglar našla smrt, nas je zelo z žalostjo napolnilo. Le malokdaj je šla k svojim sorodnikom v Brežice in ravno sedaj je morala iti — smrti nasproti. V ponedeljek se je v tukajšnji cerkvi opravila sv. maša za njo, pri kateri so bili verniki v velikem številu navzoči, posebno pa šola. Sorodnikom izrekamo tem potom svoje najsrčnejše sožalje.

— **Prijet slepar.** Pod tem naslovom smo priobčili včeraj vest o nekem prijemu desetniku dezerterju, ki je v ljubljanski okolici več ljudi opeharil za denar in živila. Te dni se je slepar pojavil okoli 7. ure zvečer tudi v Iškiloki pri gostilničarki Heleni Košir, kjer je izpil 1 četrto litra vina, nato pa vprašal za hišo posestnice Marijete Uršič. Tej je kasneje pravil, da slušbuje z njenim možem v Puntigamu pri Gradcu in da bosta morala oba odriniti na fronto. Ker je pa on prišel v Ljubljano po razne dobave za moža, ga je prosil mož, da naj se mimogrede zgasi pri njegovi ženi ter ji sporoči, naj mu da kaj denarja in živil. Žena se je dala res pogovoriti in je sleparju izročila 80 K, nekaj kranjskih klobas, polovico prešičjega žolodca ter pol hleba kruha v skupni vrednosti 105 K, nakar se je slepar odpeljal z vozom proti Ljubljani. Prekasno je žena zvedela, da je bila opeharjena.

— **Življenja se je naveličala 17letna Marija Kozlevčar,** prodajalka v Litiji, ter je zatočila lizol. Vzrok temu je baje nesporazum z njenimi tovarišicami. Njene notranje poškodbe so nevarne.

— **Nesreča v kemični tovarni.** Mariju Perko, 17letnemu delavcu v kemični tovarni na Selu, je pri delu, ko je odprl neko pipo, udarila neka kislina v obraz in mu poškodovala obe oči.

Iz seznama izgub št. 516. Nadporučnik Mikuz Karel, 53. pp., Ljubljana, 1881, ujet; poročnik Salberger Adolf, 53. pp., 8. s. Tržič, 1886, ujet; Ajdovec Ivan, črnovoj. top. oddelek št. 7/3, Nevlje, 1873, ujet; nadporučnik Avguštin Alojzij, črnovoj. top. oddelek 7/3, Krško, 1875, ujet; pionir Bandelj Franc, 3. pion. baon, 1. marš stot., Sveto, 1886, mrtev (16. septembra 1916); inf. Bodkovič Alojzij, 87. pp., 10. s., Stolovnik, 1886, ujet; podtop. Gazvoga Josip, črnovoj. top. odd. 6/3, Šmihel-Stopiče, 1875, ujet; inf. Hiti Franc, 4. dom. pp., 12. s., Cerklje, 1882, mrtev (4. julija 1916); lovec Inthar Ivan, 7. lov. baon, Rob, 1894, ujet; inf. Kolenc Ivan, 87. pp., Gornji Grad, 1886, ujet; podtopničar Lavrenčič Andrej, črnovoj. top. odd. 7/3, Štandrež, 1872, ujet; stot. trobentač Lutman Gašper, rnovoj. top. odd. 8/3, Štandrež, 1876, mrtev (umrl v ruskem ujetništvu 10. jan. 1916); predmojster Majcen Josip, črnovoj. top. odd. 5/3, Št. Rupert, 1873, ujet; pionir Miklič Anton, 3. pion. baon, 1. marš stot., Zagorje, 1883, mrtev (16. septembra 1916); inf. Mozetič Alojzij, 87. pp., Renče, 1894, ujet; poddes. Mržek Josip, 5. dom. pp., Sežana, 1889, ujet; inf. Peterka Anton, 17. pp., Moravče, 1883, mrtev (1. jan. 1916); inf. Požar Franc, 26. črnovoj. pp., Zabukovje, 1875, mrtev (13. oktobra 1915); inf. Rom Jakob, 26. dom. pp., 6. s., Ogorevc, 1896, mrtev (12. do 28. sept. 1916); inf. Škerl Alojzij, 5. dom., pp., 10. s., Sežana, 1891, ujet; podtop. Slova Franc, črnovoj. top. odd. 6/3, Horjul, 1875, ujet; inf. Zupan Alojzij, 4. dom. pp., 12. s., Radovjica, 1884, ujet; inf. Valenčak Henrik, 47. pp., 6. s., Lahovo, 1884, ujet; desetnik Zupan Josip, 87. pp., Breice, 1891, ujet; lovec Zupan Josip, 7. lov. baon, 1. s., Zg. Krka, 1883, mrtev (1.—30. junija 1916); četovodja Zvab Anton, 5. dom. pp., Sežana, ujet.

Sprememba v šolski službi. Učitelj in vodja šole v Gornji Rečici pri Laškem g. H. Hribnik je stopil v pokoj. Šolsko vodstvo je prevzel začasno vpokojeni učitelj Edvard Jevnikar v Laškem.

— **Koncert,** ljudski in dobrodelni, priredi »Podružnica za goriske begunce v Kranju« v nedeljo, dne 11. svečana popoldne ob pol 5. uri v »Ljudskem domu«.

Pr. morske novice.

Iz politične službe. Cesar je dvornemu svetniku pri tržaškem namestništvu Alojziju Lasciac ob priliki zaprošene vpokojitve podelil naslov namestništvenga podpredsednika.

Županstvo Grgar-Ravnica se po enem mesecu odsotnosti zopet nahaja na starem domovanju, ne zmeneč se za italijanske granate ki nam jih sovražnik še vedno pošilja čez Sv. Goro. Našim po svetu in v bližini razpršenim beguncem se naznanja, da je županstvo predložilo prošnje avtonomnim oblastnim, in sicer za obdelovanje polja, kakor tudi za podelitev podpore ubožnejšim občanarjem. Tem potom se vas naproša da slehern gospodar, gospodinja sporoči natančno svoj naslov sedanjega bivališča, da se vas v slučaju ugodno rešenih prošenj pravočasno obvesti. Na skorajšnje svidenje želiva zapuščena v solzni dolini — Andrej Doljak, župan; Franc Milost, tajnik.

Umrl je v Celovcu c. kr. notar Viktor Rummer iz Gorice. Truplo prepeljejo v Trst.

Umrl je v Kučistu na Pelješcu pomorski kapetan Marko Pederin, oče dr. Rudolfa Pederina, odvetniškega kandidata in bivšega predsednika narodne delavske organizacije v Pulju.

Umrl je 23. m. m. v Milstelbachu na Niž. Avstrijskem 80 letni begunec Jožef Mozetič iz Št. Andraža pri Gorici.

Novice iz Italije. Fran Bitežnik ml. iz Solkana pri Gorici, sedaj v Ljubljani, je prejel od g. Josipa Srebrnič, vpokojenega učitelja iz Solkana, ki je sedaj interniran v Italiji, dopisnico z naslednjo vsebino: Vašo karto sem prejel 4. jan. 1917. Veseli me, da sem slišal o Romanu. (Op. Misli Romana Poberaj, sina Alojzija in Marije iz Solkana.) Žal mi je le, da mu ne morem poročati nič veselega. On namreč ne bo videl več svojega očeta, kajti še njegova mati ga ni smela videti, ker granata ga je neusmiljeno razbila. Sedaj dela servicije v mestu in je prav zadovoljna. Njena adresa je: Marija Poberaj, profuga presso Dr. Pagani No. 19 Via Sanderini II. Piano Ascoli Piceno Provincia Marche Italia. Naj ji sam piše, izve več. Od Božiča in Vechieta ne vem ničesar. Naš Montalto je kakor naša Sveta Gora, na severozahodni strani so Apenini z debelim snegom kriti. Vendar jemo naranče, in sedaj je gorko kakor pri nas v maju. — Na nekem otoku blizu Rima živi Komel (Čepčev sin), Drejc Petrov in Miško Pepo, ki pa je zaradi pižaje umrl. Tam je umrl tudi Obizzi, zemljemer. Prvega januarja je umrl v Ascoli Kolavčič, brat našega župnika (sedaj stolnega kanonika v Gorici). Anton Golob mi poroča, da sta oba brata Boltar v Rusiji in tudi Jos. Srebrnič od Josipa (Kazančistoplj Rusija). Tudi jaz pojdem v Ascoli. Na svidenje! Josip Srebrnič l. r.

Ljubljanske novice.

Ij Zlati zaslužni križ s krono je podelil cesar učiteljici na vadnici Pavli pl. Renzenberg povodom njene trajne upokojitve.

Ij Podaljšanje Miklošičeve ceste. V včerajšnji tajni seji občinskega sveta je predlagal župan dr. Tavčar, naj občina prične s tukajšnjo predilnico nova pogajanja za odstop sveta, ki je potreben za podaljšanje Miklošičeve ceste do Ceste na južno železnico. Občinski svetovalci so z glasnim oboževanjem srečeli to poročilo.

Ij Osebnost v finančne prokurature. Koncipist dr. Rihard pl. Küßwetter je imenovan za adjunkta finančne prokurature na Kranjskem.

Ij Umrl so v Ljubljani: Josip Cej, delavec, 65 let. — Josip Hlešč, bivši zidar, hiralec, 71 let. — Franciška Dolenc, sirota, 10 let. — Janez Turšič, delavec, 54 let. — Marij Šavs, sin sprevednika cestne železnice, 4 mesece. — Lovro Schiffer, poštni poduradnik v p., 67 let. — Josip Zajec, mestni ubožec, 86 let. — Bogomir Sturm, pešec. — Ivan Liška, črnovojniški pešec. — Adolf Havka, saper. — Kristina Kos, žena umir. policijskega nadzornika, 60 let.

Ij Kap je zadela g. Jožefa Ferlič, vpok. davkarja. Umrl je na stopnicah. Truplo so prenesli v mrtvašnico k sv. Kristofu.

Razna poročila.

Slika o kronanju kralja Karla IV. je naročila ogrska vlada pri znamenitem ogrskem slikarju Juliju Benczurju. Slika bo ogromna ter bo krasila ogrski parlament. Predstavljal bo prizor kronanja v cerkvi sv. Matije. Vlada je slikarju že obljubil, da mu bo na razpolago za slikanje.

Mraz na Nemškem. V Potsdamu pri Berlinu je znašal mraz 6. t. m. 33 stopinj; to je bila najnižja temperatura v cel Nemčiji. Magistrat je velel zapreti vse šole. V Draždanih je bilo 22 stopinj mraza ter so zaprli katoliško župno in protestantsko žensko cerkev. V Weimaru so zaprli dvorno gledališče. Badenska vlada je sklenila za 14 dni zapreti vsa gledališča, kinematografe, koncertne dvorane, plavalna kopališča in šole. Kasselski magistrat je uvedel karte za premog. Virtemberška vlada je odredila, da do 10. februarja posameznim gospodinjom ne smejo dobaviti več nego pol-stota drvi in tri stote premoga. Določila je najvišjo množino za porabo in uvedla izkaznice za premog.

Prepovedane predstave s hipnozo. — Hipnotizer Winteri je zadnji čas prirejal v Budimpešti predstave z uganjanjem misli. Proti tem predstavam so se pritožili zdravniki, nakar jih je vlada prepovedala z utemeljitvijo, da se na Ogrskem nihče ne sme pečati s hipnozo razen v medicinske in zdravniške svrhe.

Nov stroj za proizvajanje električne sile. — Elektrotehnik Viljem Beck v Hamburgu je baje iznašel stroj, s katerim se lahko brez uporabe premoga proizvaja električno silo.

Nov japonski naddreadnought.

Stockholm, 6. februarja. Iz Tokija poročajo: V ladjedelnici Mikubi so spustili v morje naddreadnought »Hiuna« (31.267 ton, hitrost 23 vozlov, 12 14col-skih topov). Delati so ga pričeli maja 1915. Ladja je prva vojna ladja, ki je narejena izključno iz japonskega materiala.

Die Postordnung je naslov novi praktični knjižici, ki vsebuje meseca septembra lanskega leta izdane nove poštno določbe. Knjižica (220 strani) ima popoln tekst novih poštinih določil, obširno stvarno kazalo in zelo pregledno sestavljene poštno pristojbine o pošiljavi tiskovin, vzorcev, pisem, vrednostnih pisem in zavitkov. Vsled praktične sestave in popolnosti je zelo uporabna; stane s poštnino 2 K 80 vin. in se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Koledarček avstrijskega mornariškega društva za l. 1917. je zopet na razpolago. V zelo priročni, mali žepni obliki, lično vezan nam nudi zanimive razprave o svobodi morja, o vojni in trgovski mornarici posameznih držav zlasti naše države, kaže nam prapore posameznih držav itd.; vrhutega ima koledarček za zapiske vsekega dne posebej določen postorček. Koledarček se je izdal v vseh avstrijskih deželnih jezikih in se prodaja v prid c. kr. uradu za vojno oskrbo po 1 K 30 vin. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Na razpolago je v slovenskem, nemškem, hrvaškem in ogrskem jeziku in je za vsakega zelo priročen in priporočljiv.

Podplati se ohranijo,

če se na nove ali na malo ponošene čevlje pritrldijo nabitki iz usnja. Dobe se pri Peter Kozina & Ko, Ljubljana.

296

Danes ob 9. uri dopoldne je preljubi Bog poklical k sebi po dolgotrajnem mučeništvu našega predobrega, ljubega soproga, očeta, starca očeta, tasta, gospoda

IVAN-A JENKO

strojevodja južne železnice v pok.

Dolgo je trpel, a sedaj je rešen vseh muk — blagor mu Obranite mu blag spomin, ki ste ga poznali.

Pogreb nepoznanega bo 8. februarja ob 9. uri s sveto mašo v župni cerkvi v Gor. Logatec.

Gor. Logatec, 6. februarja 1917.

Marja Jenko soproga.	Franc Jenko c. kr. davčni ofic. sin.
Mici Jenko roj. Pr. jatelj sinaba.	
Marja Jenko, vaukinja.	

Mesto vsakega drugega obvestila.

Pisalni stroj

se prodaja
Ljubljana, Gradišče št. 15 I. nadstropje.

Išče se za trafiko, zvezano z malo trgovino, pošteno in v vseh oziirih zanesljivo

DEKLE

ki bi imelo samostojnost. Starost: 20—40 let. Hrana in stanovanje v hiši. Vstop takojšen. Kje pove uprava »Slovenca« pod številko 208.

Postrežnica

se išče. Nastop takoj. — Naslov pove uprava tega lista pod števil. 301.

Neprodaj ima dva

275

KONJA

IVAN VIDMAR, Črni vrh nad Idrijo.

Prodaja se radi pomanjkanja prostora lepa breja

telica

v Slapah pri posestn. IVANI DOVČ. Dev. Mar. v Dolu.

612

Zenitvena ponudba.

V svrhu ženitve se želi seznaniti z gospodom, ki bi imel nekaj premoženja, 25 let stara, dobro vpeljana šivilja, vešča gospodinjstva, ki ima tudi nekaj premoženja.

Le resne ponudbe naj se pošiljajo na upravo tega lista pod šifro „Vrtnica“. Nekadilci imajo prednost.

Mlapec

se sprejme, četudi mlajši, z vso oskrbo v hiši in dobro plačo pri Ivanu Perdenu v Ljubljani.

Proda se

hiša

z vrtom in gospodarskim poslopjem. Cena 10.000 kron. Nasilove reflekt. v. v. sprejema uprava lista pod št. 279.

Pišketi, čokoladu

in raznovrsne slaščice

se dobivajo na drobno in na debelo po najnižjih cenah pri G. Darbo, Ljubljana Mesni trg 15. Pod Trančo naspr. Čevlj. mostu.

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam

slamnaté čevlie (šolne)

in slamnate podplate za čevlje

Katere sem začel izdelovati na debelo, tako da vsakemu lahko postrežem. Ker je druga obutev tako druga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah prav dobro došla. Naj vsak poskusi! FRANC GERAR, tovarna slamnikov v Šiški, pošla Domžale pri Ljubljani. 174

Vabilo

na

XXIX. redni občni zbor

„Vzajemne zavarovalnice proti požarnim škodam in poškodbam cerkvenih zvonov v Ljubljani“.

ki se boče vršil dne 14. marca 1917 ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Računsko poročilo nadzornišva.
2. Poročilo revizorjev.
3. Odobranje letnega računa za leto 1916.
4. Dopolnilna volitev nadzornišva.
5. Volitev revizorjev.
6. Predlog o spremembi pravil z ozirom na novi zakon.
7. Slučajnosti.

Predsednik nadzornišva,

V smislu § 31 društvenih pravil je občni zbor sklepčen, ako zastopajo člani na njem najmanj 200 glasov, sicer se mora tekom 14. dni sklicati drugi občni zbor z istim dnev. redom.

Kupi se več seznjev

trdih drva

Ponudbo s ceno za blago postavljeno na domači kolesov, sprejema uprava »Slovenca« pod črtnico »Zurjavac«.

Proda se v Kamniku na Kranjskem

hiša

z delavnico za večjega obrtnika

Pri hiši je vrt za zelenjavo in nekaj sadnega drevja. Več se poišve pri:

Fr. Stupici

trgovcu z železnino v Ljubljani.

Zahvala.

Povodom bolezn in prerane smrti velečastitega gospoda

Msgr. Jan. Nep. Murovec

goriški kanonik

je bilo od blizu in daleč podanih toliko dokazov presrčnega sočustvovanja, da se moremo samo tem potom zauje primerno zahvaliti.

Prav posebno zahvalo smo pa dolžni izreči prevzvišenemu gospodu goriskemu knezo-nadškofu dr. Franc. Sedej za tolažilne obiske med boleznijo, veleč. gosp. svetniku-župniku Avg. Sinkovec ter č. oo. kapucinom za tako številno udeležbo pri pogrebu, blagor. gospodu dr. Iv. Hubad za vso obilno skrb v bolezni, ter končno vsem ostalim mnogostevilnim udeležencem žalnega spreveda.

Bog bodi vsem obilen plačnik!

Podmelec, dne 4. februarja 1917.

Globoko žalujoči domači.

Vsemogočni je po dolgoletni bolezni, previdenega s sv. zakramenti poklical k sebi dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne gospoda

MATIJA RANT

nadučitelja in c. kr. poštarja v p., uda tretjega reda sv. Frančiška.

Preselil se je iz doline solz od nas vseh iskrenoljubljeni vzor-mož, preskrbni oče svojih otrok, tast in ded. Ob tej britki izgubi nas tolaži edino to, da nam bo ločitev le kratka.

Pogreb bo 8. t. m. ob 10. uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Dobrova pri Ljubljani, 6. svečana 1917.

Ivana Rant roj. Benigar, soproga.

Dr. Lojze Rant, c. in kr. mornariški komisar,

Dr. Gvido Rant, frančiškan,

Marija Rant, c. kr. poštarica,

Leopoldina Rant, učiteljica, otroci.

Tilka Rant roj. Verbič, sneha,

Zoran, Jelko, vnuka.

Prosimo tihega sožalja.

Albina Mozetič

Viktor Umek

kamnosek

poročena

Kostanjevica na Krasu

Ločice na Št. jerskem

4. februarja 1917

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživatje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanih koncem leta 1-14. K 173.410.838 —

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.712.217 76

V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobitka . . . K 432.232 66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za 100 let zavarovanja, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoni in poštne prosje. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Maše Terezije cesta št. 12.

Dostavitev
! takoj!

Brez pomisleka so

Dostavitev
! takoj!

Jos. Petelinca

šivalni stroji najlepše in času najprimernejše priložnostno darilo.

Ti stroji znamke „Gritzner“ in „Afrana“ so najjojši sedanosti, šivajo, vežejo (stikajo), krpajo (mašijo) perilo in nogavice, ter imajo 10 letno garancijo, kroglicen, brezsumen tek, ter biserni ubod. Vedno v zalogi priproste in luxus opreme, ter stroji najnovejših sistemov. Pouk v ravnanju s strojem kot tudi umetno vezenje, krpanje perila ter šivanje z aparati vsaki čas in povsod brezplačno. 2078

Cim preje krpiš, ceneje kupiš — dobro le v Ljubljani, sv. Petra nas p 7, blizu frančiškanskega mostu, levo ob vodi, 3 hiša pri

Jos. Petelinca.

Naznanjam v svojem, ter v imenu vseh sorodnikov pretužno vest, da je moj preljubljeni soprog, oziroma brat, svak in stric, gospod

Franc Kalan

posestnik, mlinar in mestni odbornik

danes, ob 3. uri popoldne v svojem 33. letu, previden s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi in mučni bolezni preminul.

Pogreb se bo vršil v četrtek, 8. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Kapucinsko predmestje št. 6, na mestno pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v mestni župni in kapucinski cerkvi.

Prosimo tihega sožalja.

Škofja Loka, dne 6. februarja 1917.

Marija Kalan, soproga.